

Svakodnevia kao put svetosti u pismima blažene Guadalupe Ortiz de Landázuri

Pleadin, Šime

Master's thesis / Diplomski rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of Catholic Theology / Sveučilište u Splitu, Katolički bogoslovni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:202:210801>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-25**

Repository / Repozitorij:

[Repository of The Catholic Faculty of Theology
University of Split](#)

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
FILOZOFSKO-TEOLOŠKI STUDIJ

ŠIME PLEADIN

**SVAKODNEVICA KAO PUT SVETOSTI U
PISMIMA BLAŽENE GUADALUPE ORTIZ DE
LANDÁZURI**

Diplomski rad

Split, 2021.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
INTEGRIRANI FILOZOFSKO – TEOLOŠKI STUDIJ

ŠIME PLEADIN

SVAKODNEVICA KAO PUT SVETOSTI U PISMIMA BLAŽENE
GUADALUPE ORTIZ DE LANDÁZURI

DIPLOMSKI RAD

iz duhovnog bogoslovlja kod prof. dr. sc. Mladena Parlova

Split, 2021.

Sadržaj

UVOD	3
1. Guadalupe Ortiz de Landázuri – blaženica svakodnevica	5
1.1. Rani život	5
1.2. Božja blizina i susret s Utemeljiteljem Opusa Dei – 25. siječnja 1944.	7
1.3. Apostolat u Meksiku.....	9
1.4. Rim, bolest srca i posljednje godine u Španjolskoj	11
1.5. Blažena Guadalupe kao uzor kršćanima modernog vremena.....	16
2. „Pisma svecu“ – pisma blažene Guadalupe Ortiz de Landázuri svetom Josemariji Escrivi de Balagueru	19
2.1. Josemaría Escrivá de Balaguer – utemeljitelj Opusa Dei.....	22
2.2. Žene u Opusu Dei.....	27
3. Svakodnevica kao put svetosti	30
3.1. S nogama na zemlji – svetost običnoga života	31
3.2. Uvijek blizu – zaljubljena u Boga	33
3.3. Veliko srce – rad apostola	34
3.4. Želja za služenjem – rad za Boga	35
3.5. Evo me ovdje – put i misija.....	37
ZAKLJUČAK	39
BIBLIOGRAFIJA	40
IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI	43

Sažetak

Božji dar vjere pratio je život blažene Guadalupe Ortiz de Landázuri od samoga početka. Smrt oca, osjećaj Božje prisutnosti koja je vodi da preko svetog Josemarije Escrive vrši volju Božju u Opusu Dei, apostolat s građanima Španjolske i Meksika kojima je donijela poruku Opusa Dei - ljubav za Boga u svakodnevnom životu kao ostvarenje čovjeka - sve to okarakteriziralo je njezin život kao uzor mnogim kršćanima u traženju Boga. Da je bila otvorena volji Božjoj svjedoči radost svakog novog izazova poput odlaska iz Meksika u Rim na rad u sjedištu Opusa Dei. Njezin je život neumorno pratila bolest srca koja ne samo da nije bila prepreka u razveseljavanju drugih za Isusa Krista, nego je bila izvrsna prilika za molitvu osobito za darove vjere, nade i ljubavi. Svoj je život, već od ulaska u Opus Dei, pratila pismima upućenih svetom Josemariji Escrivi koja su danas poznata kao „*Pisma Svecu*.“ Od prvih do posljednjih koraka na ovoj zemlji nije odustajala, kao kćer oca, iznijeti svoju dušu kroz sadržaj pisama. Pisma prevedena na mnoge jezike i danas potiču ljude kako da žive sinovski odnos s Bogom. Kroz sadržaj pisama, praćen različitim etapama i izazovima njezina života, iščitavamo neke elemente duhovnosti poput Božje prisutnosti, sinovstva Božjeg, ljubavi prema bližnjemu, ljubavi prema euharistiji, nadnaravni pogled na poteškoće i mnoge druge važne za nasljedovanje Krista kako bi bili autentični svjedoci Ljubavi.

Ključne riječi: Guadalupe Ortiz de Landázuri, svakodnevica, Opus Dei, svetost, posvećenje rada, Pisma Svecu, Josemaría Escrivá

UVOD

„Budite dakle savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!“ (Mt 5, 48) Tim riječima Isus Krist izražava svoju želju za sve ljude. Svaki čovjek, budući da je proizašao iz Očeve stvoriteljske ljubavi, pozvan je živjeti zajedništvo u Bogu kao sin u Sinu koji je palom čovjeku vratio dostojanstvo djece Božje. Pojedinaac ima mjesto i vrijeme u kojem boravi, smješten je u povijest te u živi svojstvenu svakodnevicu isprepletenu radom, molitvom, odmorom, druženjem i mnogim drugim aktivnostima koje ga obilježavaju kao čovjeka i pomoću kojih se ostvaruje. Međutim, istinsko ostvarenje čovjeka kao osobe događa se onda kada svoj život, upravo takav kakav je, usmjerimo prema Bogu koji nam daruje svetost na koju nas poziva. On koji nas je prvi ljubio (usp. 1 Iv 4, 10) svakoga čovjeka poziva na različit način ponaosob da u Njemu baštini život vječni. Isti onaj Matejev „Pođi za mnom!“ (Mt 9, 9) koji se dogodio u svakodnevici carinarnice na svoje uši je čula i Guadalupe Ortiz de Landázuri, mlada djevojka iz Španjolske kojoj je to bio znak da se približi Bogu. Njezin život, pun uspona, padova, križeva, neizvjesnosti, a s druge strane i radosti nije mimoišao Boga da po njoj mnoge duše privede Bogu. U prvom poglavlju ovoga rada proći ćemo kroz život ove svete iz susjedstva koja je odraz Božje prisutnosti.¹ Njezin susret sa smrću oca u ranom razdoblju života, upoznavanje Božje volje kroz Opus Dei, apostolat u Meksiku te vrhunska djela ljubavi na području čitave Španjolske bila su njezina svakodnevica u kojem je svakodnevno govorila Bogu: „Evo me, mene pošalji!“ (Iz 6,8). Njezin životni križ, bolest srca, nije bio prepreka u vršenju dužnosti u odnosu s drugima, u odnosu s Bogom. Naprotiv, čak joj je bilo sredstvo posvećenja gdje je njezina vjera rasla te je, okončavši život, postala uzor mnogim muškarcima i djevojkama u pronalasku Boga ovdje i sada. Nadalje, u drugom poglavlju susrest ćemo ono gdje je zapisivala sadržaj svoga srca kojeg je dijelila s utemeljiteljem Opusa Dei svetim Josemarijom Escrivom. Prolazeći kroz sadržaj pisama, kroz samo izdanje na osobit način ćemo se približiti Guadalupe jer ona pišući ostavlja sebe te je čitajući Pisma najbolje upoznajemo. Na samom kraju, eksplicitan sadržaj pisama bit će jedna druga perspektiva iz kojeg ćemo moći gledati na njezin život, tj. kako je živjela i s čime se borila odnosno moći ćemo vidjeti bojno polje njezine svakodnevice koje se ni u čemu ne razlikuje od našega, a Gospodin na svetost poziva svakog pojedinog, svakoga pojedinačno moli za ljubav: bilo mlade bilo stare, bilo muškarce bilo žene.²

¹ Usp. Papa Franjo, *Gaudete et exsultate. Apostolska pobudnica o pozivu na svetost u suvremenom svijetu*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2018. br. 7

² Usp. Josemaría Escrivá, *Prijatelji Božji. Homilije*, UPT, Đakovo, 2007., str. 354, br. 294.

1. Guadalupe Ortiz de Landázuri – blaženica svakodnevica

1.1. Rani život

Guadalupe Ortiz de Landázuri Fernández de Heredia rođena je kao treće dijete na spomendan Gospe Guadalupske 12. prosinca 1916. godine u obitelji Manuela Ortiza de Landázurija i Elogie Fernández de Heredia. Uz nju, Manuel i Elogia su imali tri sina: Manuela, Eduarda i Francesca koji je umro od bolesti neposredno prije Guadalupina rođenja. Dok je velikodušna majka Elogia svoj život posvetila obitelji otac Manuel po profesiji bijaše vojnik koji se nesebično brinuo za svoju djecu što je bilo suprotno običajima toga vremena.³ Preselivši se u Tetuán, glavni grad španjolskog protektorata Maroka, Guadalupe započinje pohađati školu Gospe od Pilar koju su vodili Marianisti. Bila je jedinstvena djevojčica u svome razredu istaknuta najboljim ocjenama i pohvalama na završnom ispitu što je joj je donijelo veliko poštovanje i divljenje među prijateljima. Po povratku u Madrid 1933. godine sedamnaestogodišnja Guadalupe završava srednju školu na institutu Miguel de Cervantes te upisuje fakultet kemije na Središnjem Sveučilištu kao jedna od pet djevojaka. U isto vrijeme njezin je otac u Ministarstvu vojske unaprijeđen u čin potpukovnika.⁴ Guadalupe je položivši polovinu predmeta s najvišim ocjenama bila jedna od najboljih studenata na svojoj godini. Navršivši dvadeset godina na vrhuncu svoga studija počinje izlaziti s Carlosom koji je porijeklom iz Katalonije.⁵ Izbijanjem Građanskog rata 18. srpnja 1936. godine prekida svoj studij i ne baš najbolji odnos s tim mladićem, no ono što ju je najviše pogodilo jest uhićenje njezina oca koji je osuđen na smrtnu kaznu u jednom madridskom zatvoru. Manuel je u zatvoru davao primjer mira, ljubavi i vjere u Boga te zauzima stav kako ne želi biti jedini koji će se spasiti nego zajedno sa svojim podređenima prihvaća smrt strijeljanjem. Guadalupe je zajedno sa svojom majkom provodila ljeto u blizini San Sebastián za vrijeme rata. Putovanja su u tim okolnostima donosila mnogo rizika i poteškoća općenito, a osobito za mladu djevojku, no Guadalupe se i tada istaknula kao odlučna i snažna djevojka.⁶ Obitelj je stigla u Madrid kako bi provela zadnju noć s Manuelom, a kasnije će se njen brat Eduardo sjetiti kako je Guadalupe bila ta koja je u tragičnim trenucima podržavala obitelj imajući snage za moliti zajedno s ocem te na taj način pripremiti ga za teški trenutak. Prije rastanka je upitao svoju kćer za kunicu, a 8. rujna 1936. je ubijen zajedno s drugim vojnicima, što će za obitelj biti jedan od najtežih događaja u životu. U teškim poslijeratnim vremenima Guadalupe svoje ispite polaže s izvrsnim

³ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, Edizioni Ares, Milano, 2019., str. 17–18.

⁴ Usp. Isto, str. 19.

⁵ Usp. Isto, str. 20.

⁶ Usp. Isto, str. 17–21.

uspjehom te nakon toga počinje davati instrukcije francuskog u jednoj irskoj školi. Malo po malo situacija se smirivala, a Guadalupe sa svoje 23 godine počinje živjeti slobodu sa svojom majkom.⁷

Profesor emeritus na Sveučilištu u Navarri Esteban López-Escobar prema priči njezina brata Eduarda Ortiza de Landázurija opisuje kako se Guadalupe susrela s očevom smrću. On je o Guadalupe puno saznao iz njezine opsežne korespondencije s Eduardom čiju je biografiju pisao. Njegov ujak i Guadalupin otac su zajedno bili na odsluženju doživotne zatvorske kazne. Obojica su se isticali kao članovi Vojne akademije u Segoviji te su uhićeni 1926. zbog pobune protiv Prima de Rivere, španjolskoga diktatora generala. U razgovoru s Eduardovom suprugom Laurom i iščitavajući njegova pisma shvatio je hrabrost kojom se Guadalupe suočila s očevim smaknućem 1936., na blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije.⁸ Guadalupin brat Eduardo u pismima među ostalim navodi: „*Moja majka i Guadalupe nisu mogle izaći, ali već su znale što se dogodilo mojemu ocu zbog republikanskih novina u Guipúzcoau, koje su pratile političke vijesti u vezi s pobunjenicima. (...) Majčin i Guadalupin dolazak u Madrid 7. rujna bio je vrlo emotivan. (...) Večer 7. rujna ne može se nikada zaboraviti. Upravo smo večerali – moja majka, Guadalupe i ja te dvije sestre milosrdnice (sestra Barbara i sestra Pura) koje su našle utočište u našoj kući. Pričale su o svojem teškome putu u Madrid s nadom da će sutradan moći pozdraviti oca u poznatome zatvoru Model te računajući na to da je pomilovan. Odjednom, oko 23 sata, čulo se glasno i uporno kucanje na vrata. Bio je to anarhist Manuel Muñoz koji je bio poznat po svojim smionim pljačkama prije revolucije, u čemu ga je pratila njegova banda mladih nasilnika (..) Ušao sam u blagovaonicu kako bih obavijestio majku i Guadalupe o uznemirujućim novostima. Guadalupe se nije uznemirila. Uzimajući majčinu ruku rekla je: „Idemo, svi troje.“ Tako smo i otišli te smo u vojnom automobilu koji je bio oslikan lubanjama i ostalim znakovima prolazili kroz Madrid od Trga Santa Barbara do zatvora Modela tiho se moleći dok se čula topovska vatra pomiješana s piskutavim minobacačkim granatama tijekom bombardiranja Nacionalne armije te noći. Naš je vozač primijetio: „Budući da fašisti znaju da će netko noćas dobiti svoje (mислеći na smaknuće mojega oca), oni će ići još jače.“ Upravo je dobio vijest (otac). Bio je spokojan, sa čvrstoćom osobe koja ispunjava svoju dužnost. S njim smo ostali do 5 sati ujutro kada je trebao biti ubijen. Mnogo se toga moglo reći o (...)*

⁷ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertad di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 22.

⁸ Usp. Guadalupina snaga duše: Eduardova sjećanja: <https://opusdei.org/hr-hr/article/guadalupina-snaga-duse-eduardova-sjecanja/> (12. lipnja 2021.)

*Guadalupinoj hrabrosti koja ni u jednome trenutku nije jenjala i koju je mirno prenosila majci, a naravno i meni.*⁹

1.2. Božja blizina i susret s Utemeljiteljem Opusa Dei – 25. siječnja 1944.

Jedne siječanjske nedjelje 1944. godine prisustvuje svetoj misi u jednoj župi gdje kasneći sjeda u zadnje klupe kako ne bi smetala. Bila je ne osobito pobožna kršćanka koju je jako ometalo nabranje župnih obavijesti u svećenikovo homiliji. Ali bez obzira na smetnje dogodilo se u tim trenucima nešto čudesno, dogodio se doticaj Božje milosti koja joj je govorila kako bi trebala biti bliže Bogu. Osjetila je da taj trenutak mora podijeliti sa svećenikom te joj je prijatelj kojem se povjerala dao broj telefona don Josemarije Escriva kojega je kontaktirala te dogovorila razgovor u ulici Jorge Manrique.¹⁰ Guadalupe se kasnije s radošću prisjećala tih trenutaka razgovora s Bogom, gotovo je bila sigurna kako joj se Bog obraćao preko svećenika te da je Bog poziva u Opus Dei.¹¹ Kako bi Guadalupe bolje razumjela što Bog od nje želi odlučila se na duhovno povlačenje od 12. do 17. ožujka u istoj kući gdje je obavljala razgovore s don Josemarijom prilikom čega je upoznala prve žene Opusa Dei: Encarnitu Ortegu,¹² Nisu Gonzáles i Lolu Fisac. Upoznavši zatim i poruku Opusa Dei koja je donošenje Krista svojim životom u sva mjesta i sva zanimanja te poistovjećenje s tom istom porukom odlučuje se 19. ožujka na blagdan svetog Josipa posvetiti Bogu u Opusu Dei.¹³ Nekoliko godina nakon prvog susreta s Ocem, kako su zvali utemeljitelja Opusa Dei, pročitala je nekoliko rečenica o pozivu u pismu koje je Josemaría napisao što se dogodilo toga dana, a to jest činjenica da je Božji poziv novi pogled na život, to je svjetlo koje gori u nama.¹⁴ Guadalupe je u nutrimi osluškivala Božji glas te je odlučila odgovoriti mu i prikazati mu sve što je imala – dvadeset i sedam godina već dozrele mladosti, svoju mogućnost uspjeha, svoju sposobnost rada, ljubav prema znanosti, svoj ljubazni prijateljski i spontani karakter – u punoj svijesti obveze koju uzima. Njezina je majka prihvatila s ganućem i poštovanjem odluku te ju je pratila u svetište Gospe Guadalupske kako bi predala svoje zvanje u Djevičine ruke. Kasnije su se Eduardo i njegova supruga Laura

⁹ Eduardova pisma je moguće opširnije pročitati na: <https://opusdei.org/hr-hr/article/guadalupina-snaga-duse-eduardova-sjecanja/> (12. lipnja 2021.)

¹⁰ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 23.

¹¹ Vidi više: Generalni arhiv Prelature, Guadalupe Ortiz de Landazuri, AGP, GOL E00204 u: Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 24.

¹² Encarnita Ortega je rođena 1920. godine u Galiciji. S 20 godina upoznaje svetog Josemariju Escriva te otkriva svoj poziv u Opus Dei stavivši u službu Bogu sve svoje talente. Radila je jedno vrijeme u upravi Opusa Dei u Rimu, a potom u Španjolskoj vodi inicijative kršćanske formacije gdje umire (Pamplona) na glasu svetosti 1995. godine. Više na: <https://opusdei.org/en/article/biography-of-encarnita-ortega/> (1. 9. 2021.)

¹³ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 25.

¹⁴ Usp. Isto, str. 27–28.

odlučili preseliti u majčinu kuću kako ne bi ostala sama, a 18. svibnja brat je brat Eduardo dopratio Guadalupe u kuću Via Jorge Marinque. Kao i svakoj mladoj obitelji i u Opusu Dei je bilo potrebno veliko predanje kako bi se postupno razvijao i rastao. Guadalupe se svim srcem predavala apostolatu Opusa Dei čak i u kućnim poslovima premda joj je to išlo teže u odnosu na njezinu majku.¹⁵ Bez obzira na teškoće s kojima se susretala u svojim je djelovanjima konstantno živjela Božju prisutnost.¹⁶ Don Josemaría ju je zadužio za voditeljicu ženskog centra u Via Jorge Marinque 1945. godine dok se istodobno brinula o tečajevima formacije u Bilbao u netom otvorenoj kući i dok je bila voditeljica administracije u studentskom domu u La Moncloa.¹⁷ Istaknuto obilježje njezina života i djelovanja je bila duboka ljubav prema Bogu. Njezini govori su bili nadahnjujući. Zнала je doći do srca slušatelja sa nakanom privođenja duše k Božjoj očinskoj ljubavi.¹⁸ Nakon nekog vremena se prebacila u novu rezidenciju Abando gdje je kasnije preuzela vodstvo kuće osobito se zauzimajući za kršćansku formaciju djevojaka iz okolice Bilbaa. Mary Rivero svjedoči kako je kod Guadalupe vidjela radost i optimizam, a to je ono što je Opus Dei zapravo.¹⁹ Možemo već zaključiti kako je njezina najistaknutija značajka njezin neprestan osmijeh.²⁰ Na blagdan Uzašašća Guadalupe u svoj dnevnik zapisuje: „*Dvije sam godine u kući. Potpuno sam se uklopila u Djelo. Sretna sam.*“²¹ Vidjevši jednom prilikom zatvorske zapise oca Manuela osobito ju je ganulo kojom je jednostavnošću bilježio događaje što ju je potaklo na zahvalnost za poziv koji je primila jer svoj poziv na jedan način duguju i svojim roditeljima. 1947. godine ju je Josemaría zamolio da mu pomaže u vođenju djela u Španjolskoj, tako da je ta godina za nju bila godina velike apostolske zauzetosti u gradovima diljem Španjolske.²² U listopadu iste godine upisuje doktorski studij kemijskih znanosti kada jako maleni postotak žena upisivao visoke studije, a već slijedeće godine polaže glavne predmete te započinje obrađivanjem teze.²³

¹⁵ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 28–29.

¹⁶ Usp. Mercedes Eguíbar Galarza, *Guadalupe Ortiz de Landázuri. Trabajo, amistad y buen humor*, Palabra, Madrid 42002., str. 164.

¹⁷ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 29–30.

¹⁸ Usp. Mercedes Eguíbar Galarza, *Guadalupe Ortiz de Landázuri. Trabajo, amistad y buen humor*, str. 129.

¹⁹ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 31.

²⁰ Usp. Mercedes Eguíbar Galarza, *Guadalupe Ortiz de Landázuri. Trabajo, amistad y buen humor*, str. 236.

²¹ Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 31.

²² Usp. Isto, str. 32–33; 35

²³ Usp. Isto, str. 39.

1.3. Apostolat u Meksiku

Guadalupe se u Zurbaránu brinula za studentice kao majka u svakom pogledu njihova života, bila im je na raspolaganju za sve kako bi se osjećale dobro. Osobito je pokazala mnogo strpljenja u njihovim mladenačkim previranjima, kao i za njihove potrebe, a istodobno je bila zahtjevna što se tiče ljudskoga sazrijevanja.²⁴ Guadalupe se radovala u svim studentskim radostima, no najviše je radosti pokazivala u trenucima njihovog prijateljevanja s Bogom svjedoči Adelaida Sánchez Revilla. U listopadu 1949. su je upitali bi li željela s druge dvije žene započeti apostolat u Meksiku koja je bila prva vaneuropska zemlja u kojem je Djelo našlo plodno tlo.²⁵ Podijelila je svoje srce s Josemarijom putem pisma: „*Rekli su mi za Meksiko. Hvala vam. Bila bih, kao što i znate, isto toliko sretna čak i da ne idem, ali me veseli što idem, iako zapravo nisam puno razmišljala o tome. Samo u molitvi svaki dan se kratko tome posvetim i molim krunicu ili dvije svojoj Djevici, Gospi od Guadalupe moleći joj se za sve ono što još uvijek ne znam.*“²⁶ Nakon pisma je susrela don Josemariju koji joj je u šali rekao u da budući jer se zove Guadalupe red je da započne apostolat u Meksiku.²⁷ Prilikom putovanja u Meksiko 5. ožujka 1950. godine prisjeća se kako ništa nisu nosili osim blagoslova don Josemarije, ljubavi prema Bogu i dobrog raspoloženja. Budući da se dogodio kvar na zrakoplovu neočekivano su sletjeli na Bermudsko otočje, a kako je bila nedjelja htjeli su ići u crkvu, ali se nisu odmah sjetili engleske riječi za „*crkvu*“ pa su upitali vozača škrtim engleskim: *Were is the home to spik wit God*²⁸ što je vozač odmah razumio i pokazao gdje je moguće ići u kuću Božju. Prvo što su učinile u Meksiku bilo je osnivanje doma za studentice u Ciudad de Mèxico.²⁹ U 32. ulici u Copehnagenu u Ciudad de Mèxicu su s kršćanskom formacijom, a paralelno s tim su nastojale pronaći veliku zgradu izvan grada u svrhu primanja što više ljudi. Tu su također postojali seminari za mlade u svrhu razvijanja profesionalne vještine potrebne za rad kod kuće.³⁰ Potom je ona po dolasku upisala neke predmete potrebne za doktorat iz kemije kako bi se bolje upoznala sa samim narodom i zemljom u koju je došla. Još jedan razlog njezina intelektualnog napredovanja je to što se bit Opusa Dei sastoji u posvećenju vlastite profesije što je u njezinom slučaju rad u kemijskim znanostima. Na taj je način iskoristila svoje talente te drugim mladim

²⁴ Usp. Isto, str. 45.

²⁵ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 45–48.

²⁶ María Del Rincón i María Teresa Escobar, *Pisma svecu. Pisma blažene Guadalupe Ortiz Svetomu Josemariji Escrivi*, Ured za priopćavanje Opusa Dei, 2018. str. 28. Pisma se u digitalnom izdanju (PDF-u) nalaze na: www.opusdei.org. Dalje u tekstu ćemo ih navoditi kao: Pisma.

²⁷ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 48.

²⁸ Prijevod: „Gdje je kuća za razgovor s Bogom“

²⁹ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 49–51.

³⁰ Usp. Guadalupe u Meksiku: Pružanje formacije svima: <https://opusdei.org/hr-hr/article/guadalupe-u-meksiku-pruzanje-formacije-svima/> (12. lipnja 2021.)

ženama pružila ohrabrujući primjer. Od prvog dana se smatrala Meksikankom te se pokušavala integrirati s obzirom na govor, izraze i odijevanje.³¹ Guadalupe je svim srcem htjela je pružiti kršćansku formaciju svima uključujući i mlade siromašne žene. Po dolasku u Meksiko Opus Dei se suočio sa izazovom širenja poruke univerzalnog poziva na svetost ljudima svih staleža i socijalnih statusa u duhu Evanđelja. Uz podršku nadbiskupa Ciudad de Mèxica domaćem stanovništvu su ponudili mogućnost nastave kršćanske formacije i pohađanja seminara te su na taj način svjedočili poruku Opusa Dei. Opus Dei je pokrenuo i širi socijalni rad za poboljšanje života ljudi koji su bili farmeri u okolnim selima. Mjesna Crkva je ohrabivala Opus Dei, osobito Biskup Tacámbaroa, Abraham Martínez, na obilazak ruralnog područja njegove biskupije u svrhu seminara o pozivu kako bi unaprijedili živote mladih žena. Biskup Martínez je u *Diario de Yucatán* nakon smrti Guadalupe napisao kako se sjeća svetačkog života dr. Guadalupe Ortiz de Landázuri. Opisao ju je kao ženu velike otmjenosti, visokog kulturološkog standarda. Prve mlade žene iz tih sela stigle su u centar u ulici Copenhagen u siječnju 1951. na poziv Guadalupe.³²

Svim se studenticama bilo u Španjolskoj bilo u Meksiku posvetila jednako što je rezultiralo brojnim simpatijama iz kojih je iznjedrila pjesma koju su studentice meksičkog doma priredile za nju.³³ Pjesma se zvala „*Meksički napjev*“, a sadržavala slijedeći stih: „*Guadalupin smijeh je zarazniji od teške bolesti. Ona je pažljiva prema svima i svi je žele zvati svaki dan.*“³⁴ Guadalupe se u Meksiku jednom prilikom susrela s izbjeglim Španjolcima koji nisu prihvaćali tadašnju vlast Francisca Franca, među ostalim je susrela i Ernestinu, suprugu Juana Domenchina koji je bio visoko rangiran u republikanskoj vlasti čiji je režim osudio Guadalupina oca na smrt te je u tom susretu naučila što znači oprostiti bez gorčine u srcu. To je rezultirao nakon mnogo godina ulaskom Ernestine u Opus Dei.³⁵ Radila je jako teško uz izvanrednu koncentraciju fokusirajući se na trenutni posao, jako je dobro znala iskoristiti kratke trenutke u kojima bi predvidjela treba li nekome drugome možda nešto.³⁶ U pet godina boravka u Meksiku ostavila je trag u ljudima. S jedne strane je pokrenula mnogo domova za studentice, a s druge strane ustanovila je poljoprivredne škole i ostale institucije koje su bile namijenjene seoskim

³¹ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 51–52.

³² Usp. Guadalupe u Meksiku: Pružanje formacije svima: <https://opusdei.org/hr-hr/article/guadalupe-u-meksiku-pruzanje-formacije-svima/> (12. lipnja 2021.)

³³ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 53.

³⁴ Mercedes Eguibar Galarza, *Guadalupe Ortiz de Landázuri. Trabajo, amistad y buen humor*, str. 123.

³⁵ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 53–54.

³⁶ Usp. Mercedes Eguibar Galarza, *Guadalupe Ortiz de Landázuri. Trabajo, amistad y buen humor*, str. 229.

ženama za izobrazbu.³⁷ Guadalupe je svom predanošću učila kako se posao obavlja savjesno, misleći isključivo na Božju slavu.³⁸

1.4. Rim, bolest srca i posljednje godine u Španjolskoj

Boraveći u Meksiku dosta se zanimala, razmjenjujući pisma, za aktivnosti Opusa Dei u ostatku svijeta; točnije u Španjolskoj, Italiji, Čileu, Argentini, Njemačkoj i Švicarskoj. Isto tako Guadalupe nije izgubila kontakt sa svojom obitelji koja se brinula o njezinom zdravlju, slala je fotografije s izleta, opisivala je svoju svakodnevicu ističući kako se obitelj ne treba brinuti puno za nju, govorila je o ekonomskim poteškoćama koja u biti najmanji problem jer Božje pomoći nije nedostajalo.³⁹ U Meksiku se Guadalupe razboljela od infekcije i malarije popraćene visokom temperaturom, ali nikada nije dala ni naslutiti ništa što bi upućivalo na to da je bolesna, a uz to se jako brinula za svoje prijatelje pitajući se tko na njih pazi dok ona ne može.⁴⁰ U listopadu 1956. godine sudjeluje na generalnom kongresu Opusa Dei u Rimu gdje ju je Josemaría zamolio da ostane te da preuzme neke zadatke u samom sjedištu Opusa Dei. Radovala se tome što ostaje u Rimu jer je i to kao i sve u životu prihvaćala kao služenje Bogu i bližnjemu.⁴¹ 6. ožujka 1957. godine iznenada je osjetila bol u srcu koju je uzrokovala vjerojatno reumatska bolest iz doba adolescencije pogoršana otrovnim ugrizom škorpiona tijekom boravka u Meksiku. Don Josemaría Escrivá, zabrinuvši se, htio ju je vidjeti budući da je čuo za bolest koju Guadalupe nosi, stanje joj je bilo toliko kritično da joj je bilo potrebno udijeliti sakrament bolesničkog pomazanja. Uvijek je bio netko uz nju, nisu je ni u jednom trenutku puštali samu svjedočila je María Luisa Moreno de Vega te nastavlja kako su noću po dvoje ostajali uz nju u potpunom miru i vedrini ne pokazujući znakove tjeskobe ili straha.⁴² Kasnije je Guadalupe zapisala u svom dnevniku: „*Osjetila sam se loše: imam nešto na srcu. Ako me sada uzme smrt proći ću čistilište i nakon toga od gore pomagat ću Djelu što više mogu.*“⁴³ Malo po malo nakon liječničke skrbi i pregleda Guadalupe se oporavlja, ali je bilo potrebno intervenirati što je prije moguće. 29. lipnja zabilježila je: „*Bila sam na misi koju je slavio Otac. Na oltaru je Presveto Srce. Bio je blagdan svetog Petra. Sudjelovale smo*

³⁷ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 56–57.

³⁸ Usp. Mercedes Eguíbar Galarza, *Guadalupe Ortiz de Landázuri. Trabajo, amistad y buen humor*, str. 162.

³⁹ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 59–60.

⁴⁰ Usp. Mercedes Eguíbar Galarza, *Guadalupe Ortiz de Landázuri. Trabajo, amistad y buen humor*, Palabra, Madrid 2002., str. 167.

⁴¹ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 61–62.

⁴² Usp. Isto, str. 63–64.

⁴³ AGP, GOL, Appunti nella agenda–diario di Guadalupe Ortiz de Landázuri, 6. marzo 1957. u: Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 64.

*Encarnita, Josefina de Miguel i ja. Dva dana poslije u blagovaonici (...) Otac mi je govorio o operaciji koja je trebala biti uskoro i da se moram vratiti čim prije zbog mnogih potreba u Rimu.*⁴⁴ Na zahtjev njezina brata Eduarda Guadalupe je bila prebačena u Madrid kako bi je operirao doktor Castro Fariñas 19. srpnja u klinici Bezgrešnog Začeca u Madridu. Bila je mirna, puna povjerenja u Boga i u liječnike. Radilo se o zahvatu velikog rizika⁴⁵ koji je prošao dobro kao i kasniji oporavak.⁴⁶ „*Najgore je prošlo i zahvaljujući Bogu i pomoći svih, osjećam se vrlo dobro. Bio je to tjedan velike fizičke boli, ali s mnogo duhovne utjehe! Osjećala sam ljubav i naklonost, žar i jedinstvo s vama, s mojim sestrama i s cijelim Djelom, kao nikada prije; još jednom vam se zahvaljujem! Nisam to zaslužila. Pisma od vas, od Encarnite, i svih ostalih bila su najbolje od svega. Pokušala sam biti dobra i hrabra. Svijest o Božjoj prisutnosti čini čuda. To se zaista primijeti! Želim se što prije vratiti i služiti.*“ Iz bolnice je otpuštena 3. kolovoza 1957., uz procjenu kako je njezino stanje dobro te da se može vratiti svom svakidašnjem životu. Nakon nekog vremena se vratila u Rim gdje se 29. prosinca opet teško razboljela na području srca uz respiratorne probleme.⁴⁷ I ovaj put uspjeva nadvladati krizu zdravlja te u dnevnik zapisuje Očeve riječi: „*Zatraži od Boga zdravlje iako si spremna na sve ono što on želi pouzdajući se u Božju volju. Jesi li se pričestila? U 11:30 slaviti ću (svetu misu) stavljajući kao jedinu nakanu tvoje ozdravljenje. Tako će preko mojih nakana cijelo Djelo moliti za tebe.*“⁴⁸

Kako vlažna rimska klima nije koristila njezinu zdravlju, nije se vraćala te je Otac odlučio da ostane u Madridu. Unatoč aritmiji koja ju je ometala živjela je aktivnim životom ne dajući veliku pažnju problemima. Svaki dan joj raste želja za radom napisala je onima u Rimu, a onima u Meksiku kako nije vrijeme za razgovor o njezinom srcu jer se ono ponaša tako dobro da se nije potrebno brinuti za njega. Počela je s upravljanjem 1961. godine jednim ženskim centrom Opusa Dei gdje je paralelno radila i na doktorskom radu kojeg je radila pod vodstvom znanstvenice Piedad de la Cerva koja je bila prva znanstvenica u Španjolskoj na području umjetnog zračenja i doktorica kemijskih znanosti.⁴⁹ Punog je entuzijazma pristupala svojoj karijeri ispunjenoj ljubavlju prema istraživanjem koja je rezultirala velikim uzbuđenjem zbog toga jer se može posvetiti kroz predavanja na sveučilištu.⁵⁰ Teza je obranjena najvišom ocjenom, a jedan je primjerak poslala Ocu, kojem je na prvoj stranici napisala: „*Oče, na ovim*

⁴⁴ AGP, GOL, Appunti nella agenda-diario di Guadalupe Ortiz de Landázuri, 29. giugno 1957. u: Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 64.

⁴⁵ Guadalupe je bila podvrgnuta operaciji mitralne stenoze.

⁴⁶ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 65.

⁴⁷ Usp. Isto, str. 66.

⁴⁸ AGP, GOL, Appunti manoscritti nella agenda-diario di Guadalupe Ortiz de Landázuri, 29. dicembre 1957. u: Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 66–67.

⁴⁹ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 67–68.

⁵⁰ Usp. Mercedes Eguibar Galarza, *Guadalupe Ortiz de Landázuri. Trabajo, amistad y buen humor*, str. 33.

stranicama su sadržani mnogi sati rada. Nakon nekog vremena taj je rad vrednovan s najvišom ocjenom i želim ga staviti odmah u vaše ruke sa svim onim što znam i što imam kako bi bio koristan.“⁵¹ Nije se mogla s 45 godina posvetiti sveučilišnoj karijeri, ali se mogla natjecati za jedno mjesto kao nastavnica na tehničkom institutu. Radila je kao profesorica kemije na institutu Ramiro de Maeztu dvije godine te jedanaest godina u Escuella Femenina de Maestría Industrial na početku kao profesorica i kasnije kao nositeljica katedre. Postala je i zamjenica ravnatelja tog centra, nakon što nije prihvatila iz zdravstvenih razloga mjesto ravnateljice koje joj je ponudilo ministarstvo i na kojem je inzistiralo četrdeset kolega docenata koji su poštivali njezin rad i kvalitete. Mercedes Eguibar svjedoči kako je imala poseban dar za poučavanje znajući uključiti mlade u nastavu. Svojim osmjehom i svojom otvorenošću uspijevala je kod adolescenata imati svo poštovanje i autoritet. Njezina kolegica Carmen Molina govoreći o Guadalupe navodi kako je ona za nju bila posebna i nezaboravna profesorica. Sjećajući se, vraćao joj se njezin ton glasa. Imala je snažnu osobnost, bila je predivna odijevajući se s velikom odmjerenošću. U svojoj jednostavnosti nije pokazivala veliki autoritet, jako se dobro s razumijevanjem i ljubavlju odnosila prema učenicama. Stoga se oko nje oko nje stvaralo jedno ugodno ozračje.⁵² Guadalupino je lice stalno krasio osmijeh dobrodošlice, osmijeh dragosti i jednostavnosti. Ona je bila osoba za koju se čini da si je poznao cijeli svoj život te je od prvog trenutka ulijevala pouzdanje i povjerenje.⁵³ Paralelno s radom kao profesorica sudjelovala je u osnivanju instituta Centro de Estudios e Investigación de Ciencias Domésticas (CEI CID) gdje je bila zamjenica ravnatelja i predavačica tekstilne kemije. Taj je institut bila Očeva želja s ciljem promicanja dostojanstva kućnih poslova. Jako je dobro znala pomiriti svoj rad s vođenjem centra Opusa Dei u ulici Ortega y Gasset.⁵⁴ Guadalupe je u pismu Ocu, 9. siječnja 1960. godine, izrazila veliku radost što je pomogla siromasima u perifernim dijelovima Madrida distribuirati božićne darove. Tri je uzastopne godine Guadalupe među prijateljima i poznanicima organizirala plan božićne pomoći onima koji žive u nepovoljnom položaju. Projekt se fokusirao ponajviše na susjedstvu Belmonte i Valdebebas upravo zbog dviju medicinskih ambulanta gdje su djelovali ljudi iz Opusa Dei i njihovi prijatelji.⁵⁵ U pismu primjećujemo njezinu radost što može božićne darove donijeti potrebitima, u aluzijama na ozbiljne srčane probleme susrećemo i njezin smisao za humor: „*Na Badnjak smo dobili*

⁵¹ *Pisma*, str. 36

⁵² Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertad di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 69–71.

⁵³ Usp. Mercedes Eguibar Galarza, *Guadalupe Ortiz de Landázuri. Trabajo, amistad y buen humor*, Palabra, Madrid 42002., str. 142.

⁵⁴ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertad di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 72.

⁵⁵ Opširnije vidi: <https://opusdei.org/hr-hr/article/1-000-bozicnih-kosara-za-siromasne/> (12. lipnja 2021.)

donaciju košare s gotovo kompletnom božićnom večerom. Tako su sve obitelji jeli taj dan šunke, chorizo, nougat ... - što bogati jedu inače. (...) Oče, sigurna sam da biste voljeli vidjeti kako su se svi uključili. Vozači kamiona, muževi, žene, dječaci iz susjedstva koji su nam donijeli kutije ispunjene poklonima...⁵⁶ Guadalupe nadalje naglašava kako nitko nije bio preskočen jer je na raspolaganju bilo tisuću košara, što je više od broja obitelji u oba susjedstva.⁵⁷ Nakon dvije godine Guadalupe je pisala ljudima Opusa Dei koji žive u Rimu kako je darivanje na Božić postala tradicija: „U petak 22. ćemo podijeliti košare s božićnom večerom u četvrtima Belmonte i Valdebebas i San Miquel i Gestoría. Kuća do kuće, dok ne dostignemo 1.000. Napisat ću vam više o tome. Ovo je već treća godina. Božićne košare doniraju i supermarketi.“⁵⁸ Bila je raspoloživa u radu dati najviše od sebe pogledom usmjerenim prema cilju. Navršivši dvadeset i pet godina ulaska u Opus Dei 17. svibnja 1972. godine napisala je u svoj dnevnik: „Napunila sam 25. godina vjernosti. Gospodine, o tome mislim na isti način! Daj da pobijedim posljednju bitku!“⁵⁹ Najveća želja joj je bila živjeti svoj poziv kontemplativnom dušom u svijetu kako je govorio Otac. U dnevniku je napisala: „Ići duboko u tišinu sve dok se ne stigne ondje gdje je samo Bog. Gdje niti anđeli ne mogu ući bez našeg dopuštenja i ondje klanjati se Bogu, slaviti ga i biti s njime na ti.“⁶⁰ Onaj tko je živio u njezinoj blizini u različitim razdobljima njezina života shvatio je da bijaše jedna žena duboke pobožnosti koja je s godinama postala sve čvršćom i zrelijom.

Adelaida Tuñón o Guadalupe svjedoči kako čuva njezinu fotografiju na kojoj pobožno moli ispred svetohraništa uronjena u ono što je živjela s velikom prirodnošću. Encarnita Ortega govori kako je Guadalupe imala gigantsku teološku vjeru hranjenu intenzivnom molitvom, ljubavlju prema svetoj euharistiji kojom se u potpunosti pouzdavala u Boga. Encarnita se nadalje sjećala njezine velike ljubavi prema Našoj Gospi govoreći kako je hranila duboku pobožnost prema Mariji. Svoju je pobožnost Gospi iskazivala moleći svetu kronicu bez užurbanosti, Anđeo Gospodnji, poznatu molitvu *Spomeni se*. Posvećujući Tri Zdravomarije zazivajući svetu čistoću najpotrebnijima. U svibnju je posjećivala marijanska svetišta moleći za posao i apostolske aktivnosti koje su joj povjerene.⁶¹ Guadalupe je gajila veliku pobožnost prema našoj Gospi od Guadalupe. Njezina povezanost s Našom Gospom bila je dobro poznata

⁵⁶ Isto (12. lipnja 2021.)

⁵⁷ Usp. Isto (12. lipnja 2021.)

⁵⁸ Pismo Središnjem savjetodavnom vijeću, Madrid, 20. prosinca 1961. vidi više u: <https://opusdei.org/hr-hr/article/1-000-bozicnih-kosara-za-siromasne/> (12. lipnja 2021.)

⁵⁹ AGP, GOL, Appunti manoscritti nella agenda-diario di Guadalupe Ortiz de Landázuri, 17. maggio 1972. u: Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 73.

⁶⁰ AGP, GOL, E00207, Appunti nell'agenda-diario di Guadalupe Ortiz de Landázuri, u: Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 74.

⁶¹ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 75.

među.⁶² U listopadu 1974. majka joj se razboljela te je primljena u kliniku na Sveučilištu u Navarri gdje je radio brat Eduardo. Samo godinu kasnije i ona je primljena u istu kliniku pogoršanog stanja kako bi se podvrgla operaciji s velikim rizikom zbog respiratornih problema. Prije manje od godinu dana sudjelovala je na susretu sa Ocem gdje se dogodio posljednji put susreta oca i kćeri, a nekoliko dana nakon susreta je zapisala kako to bijaše jedan intimni susret i razgovor. Dok ga je slušala imala je dojam kako se njegove riječi i njezine misli prežimlju te na taj način razbijaju granice. Svjedoči kako je mogla dodirnuti Boga kroz riječi koje joj je on uputio. Bijaše 15. svibnja 1974., jedno proljetno jutro, kada se Otac zadržao s jednom grupom svojih kćeri koje su dosta godina posvećene radu u Djelu. Guadalupe ga je pitala da s njima podjeli ono što mu je na srcu dok provodi vrijeme s njima, starijim kćerima. Don Josemaría im je ukazao kako su zapravo jako mlade iznutra kao i izvana. Okrenuo se prema Guadalupe i rekao joj kako se osjeća isto onako kao i ona kada je sa svojom mladom dušom otišla u Meksiko kako bi prenijela ovu ludost Božjeg poziva te naglašava kako je to jedna predivna stvarnost koju očekuju kako u Meksiku tako i u drugim dijelovima svijeta.⁶³

U lipnju 1974. liječnici su odlučili operirati Guadalupe na području srca, uz odmor je i posjećivala svoju majku i ostale bolesnike želeći im posvjedočiti Boga. Otac je preminuo 26. lipnja 1975. godine, bio je veliki kancelar što je izazvalo tugu i bol na Sveučilištu i sveučilišnoj bolnici u Navarri što su htjeli sakriti od Guadalupe kako je ne bi uznemirili. Ona je vidjela zastavu na pola koplja što je zaintrigiralo te je vijest o očevoj smrti primila od brata Eduarda: „*Guadalupe, ti znaš da operacija koja te čeka jako ozbiljna i svjesna si mogućih rizika. Jako je važno da ti budeš spremna i mirna. Ali prije svega ti moram dati vijest koja će te jako pogoditi: Jučer u Rimu je umro naš Otac. Mogu se dogoditi dvije stvari: da ga ti sustigneš i vidiš ga blizu Boga i Djevice ili da Otac pita Boga da te pusti još neko vrijeme ovdje: obje su mogućnosti dobre, bilo prva bilo druga.*“⁶⁴ Bila je operirana 1. srpnja neposredno nakon svete pričesti, uspješna operacija je trajala četiri sata i trideset minuta, a samo tri dana nakon je izašla s područja intenzivne te počela hodati posjećujući svakodnevno sveučilišnu kapelicu Marije Lijepe Ljubavi. Svoju je operaciju prikazala Gospodinu kako sama zapisuje u dnevniku na spontani način u prisutnosti Krista i Majke Marije. Sve je ukazivalo na to da će napustiti kliniku, ali u četiri sata poslijepodne njezino se stanje pogoršalo. Usprkos liječenju i terapijama ušla je u agoniju. Ni onda nije prestala misliti na one koju su joj služili. María Jesus svjedoči kako je

⁶² Usp. Mercedes Eguibar Galarza, *Guadalupe Ortiz de Landázuri. Trabajo, amistad y buen humor*, str. 244–245.

⁶³ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 76–77.

⁶⁴ AGP, GOL, Relazione autografa con ricordi di san Josemaria redatta fra il 7 e il 12 luglio 1975., dopo aver subito l'ultimo intervento u: Cristina Abad Cadenas, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 78.

Guadalupe tješila osoblje naglašavajući kako su učinili sve što su trebali učiniti te da se ne brinu. Medicinska sestra koja se u posljednjim satima njezina života brinula za nju svjedoči kako joj je unatoč velikim poteškoćama s govorom izustila da učini što mora bez brige s mirom jer je učinila sve što si mogla učiniti te joj rekla kako će je se sjećati u raj. ⁶⁵ Na blagdan Gospe od Karmela 1975. godine umire, a tjedan dana nakon umire njezina majka. ⁶⁶ Osoba koja je bila uz nju tijekom njezine zadnje noći svjedoči kako je na samrti željela poduzeti sve da se nasmije posjedujući poseban mir. ⁶⁷

1.5. Blažena Guadalupe kao uzor kršćanima modernog vremena

Nekoliko je dana prije smrti Guadalupin brat Eduardo Ortiz posvjedočio kako je svakodnevno činila čin prihvaćanja Božje volje. Redovito je prihvaćala smrt, život, i sve što god da se dogodilo. Redovito je izražavala radost budem išla k Bogu jer je bila svjesna da na zemlji služi onako kako to Bog od nje traži. ⁶⁸ I u času smrti je vjerna kćer Opusa Dei ostala priljubljena uz poruku evanđelja, a to jest da bude jedno s Bogom po uzoru na Isusa Krista (usp. Iv 17,22). To pšenično zrno njezine vjere je od početka života popraćeno teškoćama, ali unatoč tomu palo je na zemlju te umrijevši donijelo obilat rod (usp. Iv 12,24) na kojem se krijepe mnogi ljudi diljem svijeta. Život Guadalupe je bio prepoznat kako među njezinim najbližima tako i šire. Pobožnost prema ovoj svetoj ženi je postala intenzivna kako u Španjolskoj tako i izvan Španjolske.

Antonio Jesús Sedano je tijekom ljeta 2002. otkrio ranu na rubu svojeg desnog oka. Doktori su ga uputili u Kliničku bolnicu u Barceloni pod sumnjom da se radi o tumoru. U Oratoriju svete Marije od Bonaigue gdje je često išao na misu je pronašao molitvu za osobnu pobožnost službenici Božjoj Guadalupe Ortiz kao i informacije o životu. Odmah je osjetio osobnu i duhovnu bliskost što je rezultiralo molitvom za izlječenje i podjelom kopija svojoj obitelji. Bojao se operacije te je jedne noći bio osobito uznemiren držeći u rukama je molitvu Guadalupe koju je spontano i pun vjere molio. Operacija je bila opasna zbog mogućnosti zahvaćanja osjetljivih organe u svojoj blizini bio teži slučaj nego obično. Shvatio je da se radi o zloćudnom tumoru zazvao je Guadalupe i smirivši se zaspao. Sljedeće jutro kad se pogledao u ogledalo, vidio je da je rana nestala. Ne mogavši vjerovati mislio je da se takve stvari događaju

⁶⁵ Usp. Mercedes Eguíbar Galarza, *Guadalupe Ortiz de Landázuri. Trabajo, amistad y buen humor*, str. 277.

⁶⁶ Usp. Cristina Abad Cadenas, *La liberta di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, str. 78–82.

⁶⁷ Usp. Mercedes Eguíbar Galarza, *Guadalupe Ortiz de Landázuri. Trabajo, amistad y buen humor*, Palabra, Madrid 42002., str. 277.

⁶⁸ Usp. Isto, str. 264.

samo drugima, ali ne i njemu. Detaljno je opisao kako je bio izliječen zagovorom Guadalupe Ortiz neobjašnjivo. U njegovoj povijesti bolesti pod tim datumom piše kako je lezija nestala nakon molitve službenici Božjoj, Guadalupe Ortiz te se tumor nikad nije vratio. 24. listopada 2008. Kongregacija za kauze svetaca potvrdila je opravdanost ovog biskupijskog procesa te 5. listopada 2017. proglasili su ove događaje neobjašnjivim sa znanstvenog gledišta. Kasnije je čvrsto dokazano da ovaj slučaj treba smatrati čudo. Papa Franjo je objavio da postoje dokazi kako je Bog učinio čudo po zagovoru časne službenice Božje, Guadalupe Ortiz pošto se konzultirao s Kongregacijom.⁶⁹ Jedan je dječak bolovao od autoimune bolesti koja uglavnom napada tjelesna crvena krvna zrnca već sa 16 mjeseci života ne znajući uzrok bolesti. Dok su se molili Guadalupe doktori su ustanovili da se radi o makrofagnom aktivacijskom sindromu. Liječenje je doseglo kritičnu točku na kojoj su se u terapiju unijele visoke doze kemoterapijskih lijekova koji su mogli djetetu oštetiti tjelesne organe. U molitvu su se uključili prijatelji i obitelj, a u najkritičnijem trenutku terapije transfuzija krvi je bila neophodna. U međuvremenu njegove razine hemoglobina i trombocita počele su se povećavati. Te je do ozdravljenja došlo bez ikakvih posljedica. Obitelj se kasnije zahvaljivala što je Guadalupe došla u Mexico i što je svojim zagovorom na nebu posredovala u izlječenju dječaka.⁷⁰ U Madridu je pokrenut 18. studenog 2001. godine Kanonizacijski postupak o životu, vrlinama i glasu svetosti sa završetkom 18. ožujka 2005. godine. Ispitana su 32 svjedoka u Madridu i 22 svjedoka u gradu Meksiku. Kongregacija za kauze svetih odobrila je dekret o valjanosti procesa 17. veljače 2006. godine, a 4. kolovoza 2009. predstavljen je *Positio* (stav) o životu i vrlinama Guadalupe. 17. lipnja 2016. godine Komisija teoloških savjetnika daje pozitivnu ocjenu na pitanje herojskih vrлина Guadalupe Ortiz de Landázuri, a 2. svibnja 2017. godine isto je priopćenje izdalo redovno zasjedanje kardinala i biskupa. Dva dana nakon Papa Franjo je primio od kardinala Angela Mata, prefekta Kongregacije za kauze svetih, detaljan izvještaj o fazama kauze. Papa je potom odobrio objavu o proglašenju Guadalupe Ortiz de Landázuri časnom službenicom Božjom.

Primjer Guadalupe pred vjernike Opusa Dei je stavio prelat don Fernando Ocariz u pismu 9. lipnja 2018. naglasivši kako je Sveta Stolica odobrila čašćenje Guadalupe kao časne službenice Božje što budi veliku radost i zahvaljivanje te primjer nasljedovanja Krista odgovarajući na božansku milost u svakodnevici te je još jednom ohrabrio na molitvu

⁶⁹ O slučaju vidi više na: <https://opusdei.org/hr-hr/article/cudesno-ozdravljenje-antonija-jesusa-sedana-madrída-pripisano-gadalupinom-zagovoru/> (12. lipnja 2021.)

⁷⁰ O ovome vidi više na: <https://opusdei.org/hr-hr/article/na-iznenadenje-doktora/> (12. lipnja 2021.)

Guadalupe.⁷¹ Osobna pobožnost prema Guadalupe širi se sve više i više navodi Antonio Rodriguez de Rivera, postulator Guadalupine kauze. Puno je pisama adresiranih na ured postulatora u svrhu prijave milosti Božje po zagovoru Guadalupe. U posljednjih su deset godina zaprimljene milosti iz Španjolske, Belgije, Meksika, Italije, Kenije, Portugala, Litve, Indije, Venezuele, Puerto Rica, Ekvadora, Gvatemale, SAD-a i Kanade. Još jedan znak jest velika zainteresiranost i pobožnost u državi Michoacán u Meksiku, gdje je osnovna škola nazvana „Škola Guadalupe Ortiz de Landázuri“ gdje su ljudi oduševljeni njezinim životom i radom.⁷² Konačno, Guadalupe je beatificirana u Madridu 18. svibnja 2019. godine. U homiliji je kardinal Becciu, prefekt Kongregacije za kauzu svetaca, naglasio kako je Guadalupe „...za nas model kako pokazati tu svjetlost koja je Krist i kako je prenijeti braći. Nalazimo se pred ženom čiji je život bio osvjetljen samo zato što je bila vjerna evanđelju, poliedrična i osjetljiva. Bila je svjetlost za one koje je susrela kroz svoje postojanje pokazujući hrabrost i radost života koji su potjecali od njezine poslušnosti Bogu, čijoj volji se predavala dan za danom i čije otkriće ju je činilo hrabrim svjedokom objave Božje riječi.“⁷³ Kada je imala 19 godina, Mary Altozano gotovo je slučajno sreła časnu Guadalupe Ortiz de Landázuri. Njezina sjećanja na najbolji način govore kako Guadalupe zasigurno može biti primjer svima u nasljedovanju Evanđelja u svakodnevnom životu. Govoreći o Guadalupe naglašava kako je u svojoj nadahnjujućoj prirodnosti konstantno govorila o važnosti molitve i kako Bog ludo voli svakoga čovjeka. Nadahnjujući se na nauku Crkve često je govorila o važnosti ljudske slobode. Mary nadalje svjedoči kako je na početku procesa njezine beatifikacije shvatila to kao najobičniju stvar jer je nedvojbeno otišla ravno u nebo. Guadalupe je duh Opusa Dei živjela na jednostavan, ali specifičan način koji impresionira.⁷⁴ Svi su Kristovi vjernici kojega god staleža bili pozvani na savršenstvo ljubavi tj. na puninu kršćanskog života što je zapravo svetost. Da bi tu istu svetost postigli neka se vršeći volju Božju uobličuju Kristu.⁷⁵ Ona je svojom normalnom svetošću, svakidašnjom svetošću učinila život ugodnima onima oko sebe⁷⁶ te na taj način pružila primjer ljudima današnjeg vremena kako nasljedovati Krista. Njezina je svetost bila vrlo normalna,

⁷¹ Očevo pismo opširnije vidi na: <https://opusdei.org/hr-hr/article/dekret-o-cudu-po-zagovoru-guadalupe-ortiz-de-landazuri/> (12. lipnja 2021.)

⁷² Cijeli intervju s postulatorom kauze vidi na: <https://opusdei.org/hr-hr/article/intervju-s-postulatorom-kauze-za-guadalupe-ortiz-de-landazuri/> (12. lipnja 2021.)

⁷³ Cijela se homilija kardinala Becciu na misi beatifikacije Guadalupe Ortiz de Landázuri može vidjeti ovdje: <https://opusdei.org/hr-hr/article/homilija-kardinala-becciu-na-misi-beatifikacije-guadalupe-ortiz-de-landazuri/> (12. lipnja 2021.)

⁷⁴ Cijeli intervju vidi na: <https://opusdei.org/hr-hr/article/kakva-je-bila-guadalupe/> (12. lipnja 2021.)

⁷⁵ Usp. Drugi Vatikanski koncil, *dogmatska konstitucija Lumen Gentium*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2008., str. 156., br. 40.

⁷⁶ Vidi više na: <https://opusdei.org/hr-hr/article/kakva-je-bila-guadalupe/> (12. lipnja 2021.)

svakidašnja, ona koja je nastojala učiniti život ugodnim onima koji su oko nje⁷⁷ te se na taj način potvrdila kako se zaista „*Ne može se sakriti grad u što leži na gori niti se užiče svjetiljka da se stavi pod posudu, nego na svijećnjak da svijetli svima u kući.*“ (Mt 5,14-15)

2. „Pisma svecu“ – pisma blažene Guadalupe Ortiz de Landázuri svetom Josemariji Escrivi de Balagueru

„Pisma svecu“⁷⁸ naslov je jednog dijela pisama ili njihovih dijelova, sabranih te objavljenih u istoimenoj knjizi koja je Guadalupe Ortiz pisala svetom Josemariji Escrivi, utemeljitelju Opusa Dei, počevši par mjeseci nakon prvog susreta kada je tražila pristup Opusu Dei. Blaženica je svecu slala pisma od 19. ožujka 1944. pa sve do 22. lipnja 1975., odnosno do četiri dana prije njegove smrti. Zanimljiva je činjenica da svih 350 pisama koja je blažena Guadalupe napisala za života počinje riječju „*Oče*“ označavajući bliskost i otvorenost u odnosu što je odmah prepoznala kod svetog Josemarije.⁷⁹ Pisma su izvorno pisana na španjolskom jeziku te su nedugo nakon objave prevedena na brojne jezike među kojima i na hrvatski. Odabrana pisma, njih osamdeset i tri, grupirana su u pet poglavlja koja glase: *S nogama na zemlji - Svetost običnog života; Uvijek blizu - Zaljubljena u Boga; Veliko srce - Radost apostola; Želja za služenjem - Rad za Boga; Evo me ovdje - Put i misija.* Poglavlja su građena prema osnovnim aspektima Guadalupina života koji nedvojbeno puno toga rasvijetljavaju u duhovnom životu ljudi 21. stoljeća. Prvo poglavlje knjige, *S nogama na zemlji. Svetost običnog života*, obuhvaća deset pisama u razdoblju od 29. listopada 1945. kada je pisala iz španjolskog grada Bilbao pa sve do 4. lipnja 1958. kada piše iz Madrida između kojih je svoju svakodnevnicu dijelila još iz Toleda i Meksika, a tema su im svakodnevne poteškoće na koje nailazi stavljajući ih u odnos s Bogom.⁸⁰ Drugo poglavlje pisama, *Uvijek blizu. Zaljubljena u Boga*, tiču se njezinog shvaćanja kako su čini ljubavi autentični dijalog s Bogom, a svaka pogreška izvanredna prilika za kušanje Božje ljubavi kroz milosrđe koja rezultira zaljubljenošću u Boga. Ovih dvadeset i pet odabranih pisama koja nam donose njezinu ljubav prema Bogu obuhvaćaju razdoblje od 25. rujna 1945. kada piše iz Bilbao pa do 4. rujna 1973. kada se javlja iz Avile. Ostala su pisma napisana u Madridu, Pamploni, Molinovieju (Segovia) i Meksiku.⁸¹ Treće

⁷⁷ Usp. Isto, (12. lipnja 2021)

⁷⁸ María Del Rincón i María Teresa Escobar, *Pisma svecu. Pisma blažene Guadalupe Ortiz Svetomu Josemariji Escrivi*, Ured za priopćavanje Opusa Dei, 2018. Pisma se u digitalnom izdanju (PDF-u) nalaze na: www.opusdei.org. Dalje u tekstu ćemo ih navoditi kao: Pisma.

⁷⁹ Vidi više na: <https://opusdei.org/hr-hr/article/pisma-svecu-knjiga-s-pismima-guadalupe-ortiz/> (7. lipnja 2021.)

⁸⁰ Usp. Pisma, str. 15–20.

⁸¹ Usp. Isto, str. 21–37.

poglavlje naslovljeno *Veliko srce - Radost apostola* pred nas stavlja svjedočanstvo Guadalupina dobroga raspoloženja i radosti u Gospodinu (usp. Fil 4,4) kao sredstvo za podjelu Kristove prisutnosti s drugima. Pisma koja nam donose Guadalupin primjer radosti i osmjeha kojim je osvajala duše za Boga obuhvaćaju razdoblje od 1. listopada 1946. iz Bilbaa pa do 2. veljače 1973. kada piše iz Valencije. U ovom poglavlju još susrećemo pisma koja dolaze iz Madrida i Meksika, a sveukupno ih je četrnaest.⁸² U četvrtom poglavlju po naslovom *Želja za služenjem - Rad za Boga* čitamo o Guadalupinom pretvaranju proze svakodnevnog rada u herojske stihove odnosno epsku poeziju⁸³ poput svetog Josemarije, tj. o pronalasku Boga u poslu kojeg obavlja. Pisma te tematike počinju 31. prosinca 1945. u Madridu i traju do 13. siječnja 1974. godine, a obuhvaćaju još i njezina djelovanja u Bilbao, Molinovieju, Avili i Meksiku te ih je sedamnaest.⁸⁴ I konačno, zadnje poglavlje naslovljeno *Evo me ovdje - Put i misija*. govori o Guadalupinu nasljedovanju Gospodina u Opusu Dei kroz poziv koji joj je Gospodin darovao. Pisma na ovu temu počinju 17. ožujka 1949. u Bilbao i traju do 19. ožujka 1963. kada se javlja iz Madrida. Ovo poglavlje od petnaest pisama nam još donosi Guadalupina javljanja iz Meksika.⁸⁵

Priredivačice knjige su novinarke Maria Del Rincón i María Teresa Escobar koje rade u Rimu pri Uredu za komunikaciju Opusa Dei. *Pisma svecu* plod su tromjesečnog rada u generalnom arhivu Opusa Dei u Rimu. Autorice svjedoče kako je sve počelo s dubinskom analizom dokumentacije koju imaju o Guadalupe jer je nakana bila približavanje njenoga lika i njezine poruke na najbolji mogući način. Ono što karakterizira *Pisma* su njihova prirodnost i jednostavnost što nam govori i o karakteru same blaženice. Najbolji način, zaključuju autorice, kako ju predstaviti široj javnosti jest pustiti čitatelje da čitaju pisma, baš kao i one, te na taj način sami otkriju život i duhovnost Guadalupe.⁸⁶ Hrvatski prijevod pisama nam uz sama pisma, koja se dijele kako smo prethodno naveli prema aspektima Guadalupina života, donosi i kronologiju i kratak životopis Guadalupe, a na samom početku umjesto klasičnog Uvoda nalazimo *Pismo čitatelju* u kojem se nasuprot elektronskoj pošti i porukama društvenih mreža stavlja rukom pisano pismo u kojem se rađa dijalog dvoje prijatelja. Odlomci iz pisama blažene Guadalupe svetom Josemariji Escrivi su zapravo komadići njezine duše koja je našla Boga usred svijeta. Ona je spoznala da Gospodin hoće da njegova djeca koja su primila dar vjere

⁸² Usp. Pisma, str. 38–47.

⁸³ Usp. Josemaría Escrivá, *Susret s Kristom. Homilije*, br. 50.

⁸⁴ Usp. Isto, str. 48–59.

⁸⁵ Usp. Isto, str. 60–71.

⁸⁶ Više o tome na: <https://opusdei.org/hr-hr/article/pisma-svecu-knjiga-s-pismima-guadalupe-ortiz/> (7. lipnja 2021.)

navijeste optimizam u svijetu te se svojim poletom posvjedoče Božju ljubav u izgradnji svijeta.⁸⁷ Autorica pisama je jedna duša uvjerena da je njezina sudbina Nebo prema kojem korača boraveći u svijetu. Više od tisuću riječi rukom napisane bez očekivanja odgovora jest samo želja za otvaranjem duše kako bi se uistinu pokazala onakvom kakva jest. Pisma u svojim temeljima imaju predanost kćeri koja piše ocu jednostavnim jezikom ljubavi proizašlim iz odnosa prema Bogu koji je sama Ljubav (usp. 1 Iv 4,9). Prošlo je više od četrdeset godina od posljednjeg Guadalupinog pisma i sada se počinje shvaćati njihovo blago jer su to riječi jedne svete jednog svecu. Pisma su pomoć svim onim dušama koje žele ljubiti Boga usred svijeta po primjeru Guadalupe koja otkriva kako živjeti s Bogom licem u lice usred svakodnevnih zanimanja.⁸⁸ Na samom kraju nalazimo epilog, tj. pismo koje je Guadalupe pisala iz klinike Sveučilišta u Navari netom prije rizične operacije srca.⁸⁹

Knjiga jest zapravo izbor Guadalupinih pisama koje je sveti Josemaría čuvao među svojim osobnim dokumentima, a sada se nalaze u Općem arhivu Prelature Opus Dei u Rimu u odjeljku koji pripada Guadalupe. Stvarni sadržaj njezinih pisama bogatstvo je njezinog pobožnog života i njezine ljubavi prema Bogu što je potaklo na projekt objavljivanja pojedinih dijelova. Pisma nisu povijesni ili teološki aspekti Guadalupina života nego isključivo materijal koji pomaže u molitvi po njezinom primjeru. Nakana pisanja pisama svetom Josemariji jest izlaganje svoje duše do kraja, a danas objavljena kao cilj mogu pomoći drugima kako bi svoju dušu bezuvjetno otvorili Gospodinu što je i razlog objave njih samih. Knjizi su dodane na samom kraju i bilješke koje pobliže objašnjavaju neke fraze u današnjem kontekstu. Bilješke su obogaćene i nekim detaljima u uglatim zagradama poput prezimena ljudi koji se spominju u pismima ili drugih pozadinskih informacija. Kako bi se do kraja shvatio kontekst priređivačice su dodale i napomene poradi pojašnjavanja nekih pojmova koji se tiču duhovnog života i običaja toga vremena, koje je Guadalupe koristila u kulturnom i povijesnom kontekstu, a koji bi eventualno mogli prekriti značenje koje se treba prenijeti.⁹⁰ Govoreći o *Pismima* María Teresa navodi kako ona uistinu mnogo govore o samoj Guadalupe, prije svega da je jako izražajna žena koja kroz pisma predstavlja sebe, dijeleći svoje radosti, iskustva i izazove. Sadržaj pisama u punini otkriva njezinu primarnu želju, a to je želja za življenjem svetosti kroz svoj svakodnevni rad jer Učitelj ne propušta pozivati sve na život svetosti, na život vječni.⁹¹ Guadalupe otvara dušu do kraja spominjući, primjerice, kako se zaboravila ispovjediti ili otići na svetu misu jer je doista

⁸⁷ Usp. Josemaría Escrivá, *Kovačnica*, Verbum, Split, 42017., str. 166.

⁸⁸ Usp. Pisma, str. 3–4.

⁸⁹ Usp. Isto, str. 72–73.

⁹⁰ Usp. Isto, str. 5–6.

⁹¹ Usp. Josemaría Escrivá, *Kovačnica*, str. 24.

teško biti do kraja karakteran i organiziran, ali kad vidimo trud koji ulaže pronalazeći Boga u konkretnom trenutku zaista možemo biti potaknuti tim primjerom da možemo postići Nebo kroz svoj svakodnevni put i posao.⁹² Osvrćući se na sadržaj pisama druga priređivačica knjige, María del Rincón, navodi kako je uistinu zapanjujuća činjenica da Guadalupe uspijeva pronaći Boga usred svijeta, točnije nalazi ga u najnormalnijim okolnostima poput kupovine, radeći onaj posao koji treba u datom trenutku i u običnim stvarima koje život pred nju stavlja. Razmišljajući o tome tko je svetac možda često pomislimo na neku sliku ili kip u našim crkvama, ali sveci su u biti zapravo obični ljudi koji po uzoru na BD Mariju svakodnevno odgovaraju Bogu „*Neka mi bude*“ (Lk 1,38). Tu jednostavnost nam donose i reci ove knjige koji odišu velikom spontanošću; ona su obiteljska pisma jer su dijalog jednog oca i njegove kćeri.⁹³

2.1. Josemaría Escrivá de Balaguer – utemeljitelj Opusa Dei

U španjolskom gradu Barbastru 9. siječnja 1902. godine rođen je Josemaría Escrivá de Balaguer od oca Josea Escrive y Corzan i majke Marie de los Dolores Albás y Blanc. Nekoliko dana nakon rođenja kršten je u katedrali pod imenom Jose Maria Julian i Mariano.⁹⁴ Obitelj je korak po korak nastojala svoj dar vjere prenijeti na svoju djecu sukladno njihovim godinama. Majka ga je vodila svome ispovjedniku te je nedugo zatim, 23. travnja 1912., primio prvu svetu pričest. U to vrijeme obitelj Escrivá je proživljavala patnje, jedno za drugim od bolesti su umirale Josemarijine mlađe sestre, 1910. Rosario s devet mjeseci, 1912. Lolita s pet godina i 1913. Asuncion s osam godina, što je Josemariji izazvalo strah kojega je majka odagnala govoreći mu kako je prikazan Djevici u Torreciudad koja ga čuva.⁹⁵ U to vrijeme posao Joséa Escrive trpi zbog nepravednih djela njegovog poslovnog partnera što je obitelji stvaralo dodatni teret.⁹⁶ Josemarija je tada već pohađao srednju školu na dobru glasu koju su vodili oci pijaristi⁹⁷ u Barbastru. Nakon bankrota očeve firme obitelj se seli u Longorno gdje nasmijani i vedri Josemaría nastavlja školovanje.⁹⁸ U šesnaestoj je godini života Josemaría hodajući snijegom

⁹² Usp. María Teresa Escobar o Pismima: <https://opusdei.org/hr-hr/article/pisma-guadalupe-svetom-josemariji/> (7. lipnja 2021.)

⁹³ Usp. María Del Rincón o Pismima: <https://opusdei.org/hr-hr/article/pisma-guadalupe-svetom-josemariji/> (7. lipnja 2021.)

⁹⁴ Usp. Salvador Bernal, *Sveti Josemaría Escrivá de Balaguer*, naklada sv. Antuna, Zagreb, 2005., str. 15–16.

⁹⁵ Usp. Miguel Dolz, *Sveti Josemaría Escrivá*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2005., str 12–15.

⁹⁶ Usp. <https://opusdei.org/hr-hr/article/krscanska-obitelj/> (15. 4. 2021.)

⁹⁷ Lat. Ordo clericorum regularium pauperum Matris Dei scholarum piarum, tj. Red siromašnih redovničkih klerika Majke Božje za crkvene škole. Utemeljitelj im je sv. Josip Kalasencije, a potvrdio ih je papa Grgur XV. Raširili su se osobito u Španjolskoj i zemljama pod habsburškom krunom. Vidi više na: pijaristi. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 15. 4. 2021. <<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=48189>>.

⁹⁸ Usp. Salvador Bernal, *Sveti Josemaría Escrivá de Balaguer*, str. 17–28.

zatrpanom ulicom susreo tragove bosonogog karmelićanina koji su mu izazvali božanski nemir u srcu te se pitao, potaknut tuđim žrtvama Bogu, koliko je on spreman žrtvovati za Boga. Na prvi su pogled stope u snijegu bile nešto bezvrijedno u očima mladoga čovjeka, no Josemariju je potaklo na predanje života Bogu onoliko koliko tada kao mladić može zamisliti. Javlja mu se potreba za intimnijom komunikacijom s Kristom u molitvi i sakramentima koja ga vodi do odluke da uđe u sjemenište što mu je prije čak i na poticaj okoline bilo smiješno i nezamislivo. Njegovim je roditeljima teško pala odluka o odlasku svećeničkim putem, ali mu je otac Jose u suzama savjetovao kako autentičnost Božje volje može provjeriti samo kod svećenika koji se kasnije potvrdno izjasnio o odluci koja donosi mladog Josemarije koja donosi sa sobom brojne žrtve i odricanja po uzoru na Kristov primjer (usp. 1 Pt 2,21), ali je prihvaćena na nadnaravan način.⁹⁹ Studij započinje u svećeničkom sjemeništu u Longorñu kao eksternist 1918. godine da bi se dvije godine nakon prebacio u Zaragozu gdje ga par mjeseci prije ređenja zatiče očeva smrt. Jose Escrivá umire 1924. godine nakon doručka i molitve Majci Božjoj te preda dušu Bogu „*u svetosti*“ kako je to opazio njegov kolega Manuel Cenicerós. Kasnije Josemaría naglašava kako je za svoje zvanje zahvalan njegovom uvijek nasmijanom ocu poslije čije smrti su se preselili u Zaragozu.

Svećeničko je ređenje dočeka u kapelici sjemeništa 28. ožujka 1925., a samo 5 dana poslije je prikazao mladu misu u krugu obitelji za dušu svoga oca u bazilici Pilar. Od toga trenutka sveta misa postaje istinsko središte njegovog svećeničkog života te je kasnije zapisao: „*Ovdje je Kralj Kraljeva i Gospodin nad Gospodom. Skriven u Kruhu. Ponizio se do tih krajnosti iz ljubavi prema tebi.*“¹⁰⁰ Nedugo nakon pastoralnih obaveza upisuje doktorski studij u Madridu te svoje svećeništvo ostvaruje u prigradskim naseljima i u Patronatu kojega su vodile Apostolske dame Srca Isusova dijeleći sakramente bolesnima i umirućima.¹⁰¹ Osjećajući kako ga Gospodin za nešto sprema očekivao je konkretnu Božju intervenciju u svome životu. Već je prvih godina svoga života na putu svećeništva svoju dušu raspaljivao vatrom moleći strelovite molitve poput: „*Domine, ut videam! Domine ut sit!*“¹⁰² što je rezultiralo jasnim očitovanjem volje Božje volje 2. listopada 1928., na blagdan svetih Anđela čuvara u Madridu dok je držao duhovne vježbe u kući pavlina. Tada se rodio Opus Dei, tada se Bog kroz svoje Djelo proslavio, a Josemaría budući da je uvjeren da se radi o Božjoj stvari ni u jednom trenutku nije htio Bogu

⁹⁹ Usp. Miguel Dolz, *Sveti Josemaría Escrivá*, str 17–19.

¹⁰⁰ Josemaría Escrivá, *Put, Verbum*, Split, 2017., str. 124.

¹⁰¹ Usp. Miguel Dolz, *Sveti Josemaría Escrivá*, str 23–25.

¹⁰² „Gospodine, da vidim! Gospodine neka bude!“; opširnije vidi u: Salvador Bernal, *Sveti Josemaría Escrivá de Balaguer*, str. 62.

umanjiti slavu.¹⁰³ Opus Dei se kao Božje djelo, duhovnost i put nasljedovanja Krista korak po korak širio među ljudima posluživši se mladim svećenikom koji za sebe svjedoči da je tada imao samo dvadeset i šest godina, milost Božju i dobru volju oslanjajući se na žrtvu i molitvu ne računajući ni sa spremnim osobljem ni s pokroviteljstvom i sponzorima ni s ekonomskim sredstvima jer je Opus Dei došao izvršiti volju Božju. Surađujući s malenom skupinom vjernika laika s kojima je dijelio snove o svome apostolatu preporučivao je čitanje knjiga o Gospodinovom životu, o njegovoj mucu te je čak u jednoj 29. svibnja 1933. napisao: „*Traži Krista. Nađi Krista. Voli Krista*“.¹⁰⁴ U to vrijeme je započeo apostolat Opusa Dei sa ženama. Uz to što se posvetio žrtvi i molitvi, Josemaría je svoj apostolat vršio putem razmatranja u kojima je govorio mladima o kršćanskom životu te je tom prigodom zamolio časne sestre da mu ustupe prostoriju te je tom prigodom pozvao mnogo mladića od kojih su se pojavila samo trojica no to ga nije pokolebalo jer je bio veoma optimističan. Izloživši Presveti Sakrament u pokaznici za vrijeme blagoslova trojice mladića uvidio je veliki broj ljudi svih rasa i nacionalnosti koje ljudska ljubav može stvoriti kako prikazuju Bogu rad svoje svakodnevice. Paralelno s prvim koracima dolaze i prve krize, prije svega građanski rat u Španjolskoj poznat po bratoubilaštvu i progonu Katoličke Crkve koji je znatno odgodio apostolat Opusa Dei u Valenciji i Parizu, a jedini izlaz iz krize bio je duboki i kontemplativni odnos s Bogom koji sve izvodi na dobro onima koji ga ljube (usp. Rim 8,28), iskrena suradnja sa svojim prijateljima koje je ujedinjavala ljubav prema Bogu i prema Opusu Dei koji je strpljivo s licem usmjerenim ka Kristu.¹⁰⁵ Iz ljubavi Josemarije prema dijecezanskim svećenicima proizlazi Svećeničko društvo Svetog Križa rođeno pod svetom misom 14. veljače 1943., a proizašlo iz temeljnog događaja kada mu je Gospodin dao viđenje Opusa Dei. Društvo je podigao madridski biskup u listopadu iste godine nakon dobivanja *nihil obstat* od Svete Stolice. U travnju 1950. godine dobio je svjetlo koje mu je pokazalo mogućnost da vidi kako je moguće i dijecezanske svećenike inkardinirane u raznim biskupijama uključiti u Djelo. Sveta Stolica mu je odobrila njihovo uključivanje u Društvo 16. lipnja iste godine.¹⁰⁶

Ratne i poratne godine su za Josemariju i Djelo bile ubrzane i pune događaja. U Madridu su 1944. zaređena prva tri člana Opusa Dei, sva trojica inženjeri, Álvaro del Portillo¹⁰⁷, José

¹⁰³ Usp. Salvador Bernal, *Sveti Josemaría Escrivá de Balaguer*, str. 105.

¹⁰⁴ Usp. Miguel Dolz, *Sveti Josemaría Escrivá*, str. 33–35.

¹⁰⁵ Usp. Isto, str. 36–38.

¹⁰⁶ O Društvu vidi više na: <https://opusdei.org/hr-hr/article/povijest-svecenickog-drustva-svetog-kriza/> (10. lipnja 2021.)

¹⁰⁷ Álvaro del Portillo je rođen 11. ožujka 1914. godine. 1935. se pridružuje Opusu Dei gdje je sve do Josemarijine smrti bio njegov najbliži suradnik. Prvi je njegov nasljednik, bio je biskup, a službu prelata Opusa Dei vršio je od 1982. – 1994. Umire na glasu svetosti u ožujku 1994., a blaženim je proglašen 2014. godine. Vidi više: <https://opusdei.org/hr-hr/section/biskup-alvaro-del-portillo/> (1. 9. 2021.)

Luis Múzquiz i José María Hernández Garnica. Za svu trojicu u tijeku je proces za kanonizaciju.¹⁰⁸ Na obredu ređenja Josemaría nije prisustvovao jer kako je sam zapisao, htio se sakriti i dozvoliti Isusu da se ističe. Čim su se počeli javljati prvi pravni problemi osjetio je Josemaría da mora otići u Rim te 1946. pritisnut bolesti dijabetesa, ali i preplavljen ljubavlju prema Kristu, Mariji i Papi odlazi kako bi bio blizu Kristovog namjesnika na zemlji, htio je s njime podijeliti Opus Dei, htio je njegovu dozvolu. Papa Pio XII. primivši ga na audijenciju posvjedočio je kardinalu Gilroyu svetost čovjeka poslanog od Boga u pravo vrijeme te susret rezultira papinskim odobrenjem 1950. koje jamči Opusu Dei javno djelovanje. Kasnije su i Ivan XXIII. i Pavao VI. koji mu je još kao kardinal preporučio da se nastani u Rimu koje će biti sjedište Opusa Dei.¹⁰⁹ U međuvremenu su vjernici Opusa Dei počeli apostolsko djelovanje u Portugalu. Josemariju je godinu dana prije molila fatimska vidjelica Lucia da svoj rad počne u njenoj domovini. Iste godine odlaze u Italiju i Veliku Britaniju. Josemaría je, hodajući ulicama ogromnog Londona, pitao sam sebe kako je moguće jednu malu duhovnu stvarnost kao Opus Dei donijeti u ovolike gradove koji vrve različitim nacionalnostima i rasama te je spoznao da on kao čovjek ne može ništa te da svo pouzdanje stavlja u Gospodina. U razdoblju od 1947. do 1957. godine Opus Dei nailazi na plodno tlo u Francuskoj, Irskoj, Njemačkoj u kojoj ga je dočeka kardinal Faulhaber koji ga je zamolio za apostolsko djelovanje u Bavarskoj. Djelo se potom širi u SAD, Meksiko, Argentinu, Čile, Brazil, Japan, Australiju, Keniju i mnoge druge zemlje širom svijeta što potvrđuje katolicitet Opusa Dei na svim kontinentima. Kako bi se potakao rad na izobrazbi 1948. se osniva Rimski kolegij svetoga Križa koji je u samom srcu Crkve osposobio toliko ljudi. Pet godina poslije osniva se Rimski kolegij svete Marije namijenjen izobrazbi žena. U Navari se 1952. otvara sveučilište koje po želji Josemarije treba biti žarište koje oživljuje odnos čovjeka i Objave, a 1969. osniva Sveučilište u Peruu te se na taj način, prisutnošću na svim krajevima svijeta, želi postići želja za služenjem ovome društvu te želja za prosvjetljenjem svih stvarnosti svjetlom evanđelja.¹¹⁰ U vrijeme održavanja II. vatikanskog sabora na kojem su aktivno sudjelovali neki pripadnici Opusa Dei, osobito Álvaro del Portillo, Josemarijin najbliži suradnik, mnogi su se koncilski oci susretali s Josemarijom kako bi čuli njegovo mišljenje o pojedinim temama na dnevnom redu rasprave. Ivan XXIII. i Pavao VI. gajili su veliko poštovanje prema Opusu Dei tako da su mu povjerili mnoge zadaće, od obrazovanja radničke klase do nepopularnih i oskudnih predgrađa Rima jer svijetlost nije

¹⁰⁸ O ređenju prve trojice vjernika vidi više na: <https://opusdei.org/hr-hr/article/prva-tri-svecenika-opusa-dei/> (11. lipnja 2021.)

¹⁰⁹ Usp. Miguel Dolz, *Sveti Josemaría Escrivá*, str. 51–56.

¹¹⁰ Usp. Isto, str. 64–71.

rezervirana samo za neke nego se ona, Krist svjetlo svijeta (usp. Iv 8, 12), daje svima.¹¹¹ Kada govorimo o II. vatikanskom saboru valja istaknuti dekret „*Presbyterorum ordinis*“ gdje se po prvi put spominju osobne prelature koje uz biskupije imaju posebne pastoralne zadatke u bilo kojem dijelu svijeta u suradnji s mjesnim ordinarijem.¹¹² Osobne prelature se sastoje od svećenika i laika, a upravlja joj prelat koji može biti biskup i kojeg imenuje Papa, a on prelaturom upravlja pravno i odgovorno. Apostolskom konstitucijom „*Ut Sit*“¹¹³, od 28. studenog 1982., Ivan Pavao II. proglašava Opus Dei osobnom prelaturom internacionalnog okvira. Osobne prelature se razlikuju od vjerskih instituta i posvećenog života općenito, jednako kao i od udruženja i pokreta vjernika. Zakonik kanonskog prava određuje da osobnu prelaturu može u savjetovanju s biskupskih konferencijama ustanoviti Apostolska Stolica kojoj izdaje i vlastiti statut.¹¹⁴

Sv. Josemaría je zapisao kako nas za sve Crkve treba moriti briga kao i svetog Pavla te poziva sve vjernike kako svi trebaju pod noge Kristove zaručnice staviti sebe, sve ono što jesmo pa i pod cijenu života.¹¹⁵ Josemaría je zadnje godine života proveo održavajući svojim kćerima i sinovima kateheze o Kristovom nauku i življenju tog nauka. Obilazeći države svih triju Amerika pokazivao je bliskost i ljubav katehizirajući neumorno te stavlajući na srce svima ljubav prema Crkvi, Svetom Ocu i prema Nazaretskoj obitelji. Bolest ga je vjerno pratila te se sukladno njegovim naporima povećavala. U ožujku 1975. navršio se je pedeseti jubilej njegove svećeničke službe kojega je proslavio u intimnom zajedništvu s Križem bez manifestacija. Nedugo nakon toga hodočastio je u Torreciudad, mjesto gdje ga je majka Dolores prikazala Djevici kako bi i pri kraju života iskazao svoju ljubav prema Bogu, Gospi, Crkvi i Papi. Nedugo nakon toga, 26. lipnja 1975., ustaje vrlo rano i susreće se u Castelgandolfu s nekim ženama Opusa Dei kojima srdačno govori kako imaju svećeničku dušu te da na svoj način služe i ljube Boga i čovjeka. Nakon dvadesetak minuta se počeo osjećati loše te se vratio u Villu Tevere, sjedište Opusa Dei, pozdravio je Gospodina u svetohraništu te je Bog uslišio njegovu želju koju je molio prije pet godina ispred slike Gospe Guadalupske u Meksiku koja daje ružu Juan Diegu, molio je za smrt. U radnoj sobi mu je pozlilo, a zadnje što je ugledao bile su nasmiješene majčine oči na slici naše Gospe Guadalupske koja mu je bila u radnoj sobi.¹¹⁶ Istoga su dana na

¹¹¹ Usp. Isto, 73–75.

¹¹² Drugi Vatikanski koncil, *Dekret o službi i životu prezbitera, Presbyterorum ordinis*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2008., br. 10.

¹¹³ Konstituciju je moguće pročitati ovdje: <https://opusdei.org/it/article/costituzione-apostolica-ut-sit/> (11. lipnja 2021.)

¹¹⁴ Više o osobnim prelaturom u crkvenom zakonu vidi u: Zakonik kanonskog prava, Glas koncila, Zagreb, 1996., kan. 294–297

¹¹⁵ Usp. Josemaría Escrivá, *Kovačnica*, Verbum, Split, 2017, str. 142.

¹¹⁶ Usp. Miguel Dolz, *Sveti Josemaría Escrivá*, str. 80–88.

njegov grob počeli dolaziti najrazličitiji ljudi moliti njegov zagovor. Brojni kardinali (69) i biskupi iz cijeloga svijeta (oko 1300), brojni poglavari redova i osobe iz civilnoga društva zamolili su Papu da pokrene proces beatifikacije. God. 1981. objavljen je Dekret uvođenja kauze, a potom papa Ivan Pavao II. potvrđuje herojski stupanj kreposti i u njegovoj prisutnosti čita se dekret o čudotvornom izlječenju na zagovor Josemarije Escriva. God. 1992. zajedno sa Josefinom Bakhitom biva proglašen blaženim, a 6. listopada 2002. godine na trgu svetog Petra, Ivan Pavao II. ga proglašava svetim na radost cijele Crkve.¹¹⁷ Opus Dei se danas prostire na svim kontinentima brojeći više desetaka tisuća vjernika koji neumorno traže Boga upravo tamo gdje jesu živeći kao sol zemlje i svjetlo svijeta. (usp. Mt 5,13–14)

2.2. Žene u Opusu Dei

Josemaría Escrivá nije volio puno govoriti, osim na izričit zahtjev Svete Stolice i neumornog inzistiranja njegovih kolega iz Djela, o intimnim trenutcima u kojima mu je Bog očitovao svoju svetu volju. Na samim je počecima zapisao kako Djelo neće ni u kojem slučaju biti područje i poziv za žene, ali nedugo zatim, na Valentinovo, 14. veljače 1930., uviđa kako je kao plod Božje milosti namijenjen i ženama. Ideja o ženama u Opusu Dei, prema riječima Josemarije, rođena je za vrijeme svete mise u kapelici koja je bila u kući jedne stare gospođe koja se kod njega običavala ispovijedati.¹¹⁸ Od samih se početaka stavio na posao kako bi pokrenuo rad ženskog ogranka. U isto vrijeme potaknut razboritošću i pritisnut delikatnošću bio je svjestan da rad ide sporije, nije mogao održavati jednak odnos s muškarcima i ženama i toga će se kriterija držati i kasnije kada, na primjer, nikada ne će stanovati u nekom centru ženskog ogranka. U to vrijeme mlade su djevojke, zanesene duhom Opusa Dei, htjele dolaziti na kateheze, ispovijed ili razgovor, ali su se morale stalno opravdavati s kim i gdje idu zbog manjka slobode, a pravno gledano Opus Dei nije bio ništa.¹¹⁹ Za vođenje žena na duhovnoj razini bila je potrebna ispovjedaonica i velika javna crkva za susret u vidu ispovjedi i duhovnog razgovora što je kasnije urodilo priključenju Djelu.¹²⁰ Josemaría je utemeljenjem ženskog ogranka Opusa Dei konačno razumio kako i žene imaju misiju evangelizacije svijeta iznutra bilo u obitelji bilo u svakome građanskome poslu. Možemo reći kako milijunima muškaraca i žena po svijetu pripada zadatak privođenja Kristu sve ljudske djelatnosti u svrhu navješćaja Božje ljubavi.¹²¹ Kako bi se postalo član Opusa Dei treba imati samo dobru volju za odgovoriti

¹¹⁷ Usp. Isto, 91–94.

¹¹⁸ Usp. Salvador Bernal, *Sveti Josemaría Escrivá de Balaguer*, str. 137.

¹¹⁹ Usp. Isto, str. 140.

¹²⁰ Usp. Isto, str. 141.

¹²¹ Usp. Isto, str. 138.

na Božji poziv, a ulaskom se život članova ne mijenja dapače, odvija se u istoj sredini kao i prije što je bitna karakteristika duhovnosti.¹²² Među vjernicima Opusa Dei postoji različitost jednaka onoj građanskoj izuzimajući redovnike jer poziv služenja u Opusu Dei je sekularan. Žene se kao članovi, a isto vrijedi i za muškarce, ostvaruju u svim kategorijama osobne prelature, one pripadaju kategoriji *supernumerarija* koji su inače većina članova. Njih karakterizira bračni poziv te predanje Bogu u svome staležu na radnom mjestu. Pripadaju kategoriji *numerarija* koju uz laike čine i svećenici, žive apostolski, od Boga poziv na celibat te sasvim normalno vode svoj profesionalan život boraveći u centrima te su na raspolaganju za posebne apostolske dužnosti. Žene mogu pripadati i kategoriji *pridruženih članova*. Oni žive apostolski celibat, ali zbog osobnih okolnosti nisu u potpunosti na raspolaganju za apostolske dužnosti.¹²³ Jasno je kako isti Duh oživljava vjernike oba ogranka Djela koji imaju sasvim jednako duhovno, moralno i juridičko jedinstvo, a u isto vrijeme i potpunu međusobnu neovisnost po pitanju uprave, ekonomije ili apostolata.¹²⁴ Žena uz pomoć svojih posebnih darova, koji karakteriziraju samo nju, obogaćuje društvo te ona, na primjer, sukladno sa svojim sposobnostima i mogućnostima djeluje na području socijalnog i obiteljskog zakonodavstva.¹²⁵ Sveti Josemaría uči, zajedno s Crkvom, kako nema nikakve razlike između muškaraca i žena u pogledu dostojanstva osobe i dostojanstva djece Božje i s tim zaključujemo kako Crkva obuhvaća ne samo svećenike, redovnike i redovnice, već i laike, muškarce i žene, koji su narod Božji i koje imaju svoju misiju i odgovornost po božanskome pravu.¹²⁶ Jednom se prilikom, kako bi auditoriju u Meksiku dočarao jednakost svih stvorenih ljudi, poslužio slikom Naše Gospe od Guadalupe ističući: *Nitko nije bolji od drugoga, nitko! Svi smo jednaki! Svaki od nas vrijedi jednako, svaka je osoba vrijedna Kristove krvi. Zamislite kako je to čudesno*. I nastavio je: *Pogledajte predivno, veličanstveno lice koje je Sveta Marija ostavila na plaštu u rukama Juana Diega. Možete vidjeti da ono ima indijske i španjolske crte lica, jer ustvari postoji samo rasa djece Božje*.¹²⁷ Muškarci i žene u Crkvi i društvu zauzimaju komplementarne uloge što je samo po sebi suradnja s Bogom u povijesti spasenja. To je važno za razumijevanje njihove jednostavnosti jer Bog nije uzalud uz muškarca stvorio i ženu. Toliko sličnosti, a toliko različitosti koja se ne bi trebala shvatiti u patrijarhalnom smislu nego u bogatoj dubini nijansi. Na taj način muškarci neće maskulinizirati Crkvu, a žene će shvatiti svoje poslanje u Božjem

¹²² Usp. Dominique le Tourneau, *Opus Dei*, Sion, Zagreb, 2007., str. 80–81.

¹²³ Usp. Isto, str. 83–84.

¹²⁴ Usp. Salvador Bernal, *Sveti Josemaría Escrivá de Balaguer*, str. 138–139.

¹²⁵ Usp. Jorge Ramos (ur.), *Razgovori s Josemariom Escrivom*, naklada sv. Antuna, Zagreb, 2015., br. 90.

¹²⁶ Usp. Salvador Bernal, *Sveti Josemaría Escrivá de Balaguer*, str. 145.

¹²⁷ AGP, RHF 20159, str. 950. u: Pedro Casciaro, *Sanjajte i stvarnost će nadići snove*, Stella Maris, Zagreb, 2018., str. 273.

narodu tako ozbiljno da će se jako dobro ostvariti u poslu koji je nekada bio rezerviran samo za muškarce.¹²⁸

U prvim godinama ženskog ogranka Djela, neobično za to vrijeme, žene su pod pokroviteljstvom Djela počele dobivati znanstvenu izobrazbu što je rezultiralo da, kako je vrijeme odmicalo, sve više pripadnica postiže doktorat iz filozofije, teologije i mnogih drugih znanosti; jer kako bi bili sol i svjetlo treba nam sposobnost i znanje.¹²⁹ Jedna je venezuelanska novinarka poslije zapisala kako pripadnice Djela djeluju u svim zvanjima; od skromnog i jednostavnog posla u poljoprivredi ili kućanstvu pa sve do sveučilišnih katedri i poslovima javne uprave. Jedna od iznimnih karakteristika žena iz Djela je ta da ničim ne privlače pozornost, također su i većinom majke obitelji koje svoje kućno ognjište pretvaraju u radosni i svijetli ambijent mira gdje se od malih nogu uči kršćanskim krepostima.¹³⁰ Obitelj će uvijek imati središnje mjesto u životu žene kojim god putem krenule jer joj profesionalni posao ne oduzima i ne isključuje izvršavanje velike kršćanske i ljudske uloge u vremenu boravka s obitelji koja joj pruža najveće dostojanstvo.¹³¹ *Svaka žena u som životnom području, ako je vjerna svojem božanskom i ljudskom pozivu, može ostvariti i, zapravo, ostvaruje puninu svoje ženske osobnosti. Podsjetimo se da Marija, Majka Božja i Majka ljudi, nije samo model, nego i dokaz nadnaravne vrijednosti prividno beznačajnog života* istaknuo je sveti Josemaría jednom prilikom govoreći o pozivu i dostojanstvu žene.¹³² Gospodin je posluživši se Josemarijom onako kako On to zna, odnoseći se kao Otac prema sinu, podigao malo po malo Opus Dei, prvo jedan ogranak, pa drugi, zatim Svećeničko društvo svetoga Križa na Valentinovo 1943. godine.¹³³ Danas se može zaključiti i čini se sasvim prirodno kako se milost koju je primio 1928. godine odnosila na isti način na žene jednako kao na muškarce.¹³⁴ Wilhelma Burkhart, profesorica glazbe i majka obitelji, svjedoči kako je jednom prilikom listala misal te doživjela blago razočaranje primijetivši da su sve svete bile redovnice, mučenice, djevice ili udovice. Ali utjehu doživljava participirajući na ideji Josemarije Escriva da ne samo patnja i napor nego i njeno sviranje, njeno darovano vrijeme za druge u poučavanju glazbe može biti pretvoreno u

¹²⁸ Usp. Jorge Ramos (ur.), *Razgovori s Josemarijom Escrivom*, br. 14

¹²⁹ Usp. Josemaría Escrivá, *Put*, str. 84.

¹³⁰ Usp. Salvador Bernal, *Sveti Josemaría Escrivá de Balaguer*, str. 144–145.

¹³¹ Usp. Jorge Ramos(ur.), *Razgovori s Josemarijom Escrivom*, naklada sv. Antuna, Zagreb, 2015., br. 87.

¹³² *Isto*

¹³³ Usp. Salvador Bernal, *Sveti Josemaría Escrivá de Balaguer*, str. 139.

¹³⁴ Usp. *Isto*, str. 137.

iskrenu molitvu. Tisuće je ljudi Bogu zahvalno za Josemarijinu spoznaju o tome kako su i žene u ovome svijetu pozvane na svetost.¹³⁵

3. Svakodnevnica kao put svetosti

Mnogi su muškarci i žene su čitavu povijest svojim životom, prožetim vjerom i ljubavlju, bili svjetionici drugima. Generacijama susrećemo svece koji na razne načine pokazuju snažnu prisutnost Uskrsloga. Svetost kao punina kršćanskog života ne sastoji se u vršenju izvanrednih stvari, već u sjedinjenju s Kristom kroz življenje njegovih otajstava kako bi usvojili njegovo vladanje, misli i držanje. Svet život nije plod našeg napora nego je Bog koji je triput svet onaj po kojem mi postajemo sveti unutarnjim djelovanjem Duha te živeći preobražavajući život Uskrsloga. Sveci se javljaju u svim razdobljima povijesti Crkve te dolaze sa svih strana svijeta te kao takvi pripadaju svim društvenim staležima i životnim dobima.¹³⁶ Između svega stvorenog čovjek je svet na neusporediv način budući da je stvoren na Božju sliku (usp. Post 1,27).¹³⁷ Sa sobom, kao vječnu suputnicu, čovjek nosi svoju svakodnevnicu koja uključuje sve aspekte čovjekova života. Čovjek traga za smislom, hita ka vječnom cilju te se ostvaruje tako da živi po Božjoj želji: „*Posvećujte se, dakle, da sveti budete, jer svet sam ja!*“ (Lev 11,44). Razni su svjedoci poput Abrahama, Mojsija i ostalih koji nas hrabre na putu postojane borbe koja je pred nama, borbe na putu prema konačnom cilju. Bez obzira na nesavršenosti svjedoci nastavljaju koračati svidjevši se Gospodinu. U društvu tih svjedoka možemo biti mi zajedno s našim roditeljima, braćom i sestrama, djedovima i bakama na način da dademo drugima primjer života u Bogu koji nas privlači sebi ulazeći u povijest osobe te priželjkuje naše spasenje.¹³⁸ Ideal svetosti se nikako ne smije shvatiti pogrešno na način da ga poistovjećujemo s izvanrednim životom nekih „velikana“, već na način da je to život namijenjen čovjeku takvome kakav jest jer su putovi svetosti prikladni svakom čovjeku u njegovu pozivu.¹³⁹ Svece karakterizira otvorenost daru vjere koja se očituje u svakodnevnom životu i otvorenost Duhu Svetom kako bi bili u mozaiku svetosti kojega Bog kroz povijest stvara.¹⁴⁰ Krist, naš primjer, nam je riječima

¹³⁵ Usp. Isto, str. 136.

¹³⁶ Usp. Benedikt XVI., Kateheza na općoj audijenciji, 13. travnja 2011.: https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/hr/audiences/2011/documents/hf_ben-xvi_aud_20110413.html (6. rujna 2021.)

¹³⁷ Usp. Hrvatska biskupska konferencija, *Na svetost pozvani*, Glas Koncila, Zagreb, 2002., str. 12., br. 4.

¹³⁸ Usp. Papa Franjo, *Gaudete et exultate* br. 3; 6.

¹³⁹ Usp. Ivan Pavao II., *Novo millennio ineunte. Ulaskom u novo tisućljeće*, Kršćanska Sadašnjost, Zagreb, 2001., br. 31.

¹⁴⁰ Usp. Benedikt XVI., Kateheza na općoj audijenciji, 13. travnja 2011.: https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/hr/audiences/2011/documents/hf_ben-xvi_aud_20110413.html (6. rujna 2021.)

i djelima objavio jednoga Boga u tri osobe angažiranog u našem posvećenju. U pashalnom otajstvu nas je pomirio s Bogom te vrativši nam dostojanstvo djece Božje sam sebe posveti radi našeg posvećenja kojega dovršava Duh Sveti.¹⁴¹ Otvorena otajstvu Guadalupe u svom konkretnom životu daje prostora Duhu Svetom kako bi vršila Kristovu želju među svojim sestrama, u fizičkom ili intelektualnom radu i u odnosu s ljudima koje svakodnevno susreće na raznim poljima rada. Guadalupe je, kako čitamo u Pismima, dobro razumjela da onaj koji je sjedinjen s Kristom na kojem temelji život može preporučati svijet i ljude oko sebe po evanđelju koji je kao osvajajući plamen ostavljen Crkvi u ljubavi.¹⁴² Guadalupe je jaka, ona se u redovitosti svoje svakodnevne ohrabruje. Čvrste odlučnosti na sebi svojstven način stupa u odnos s drugima. Imala je veliko srce i energičan karakter koji je želio dominirati u slatkoći i gracioznosti. Uvijek nasmijana svojim nedostacima prihvatila ih je kao put prema Bogu i bližnjemu u istini o sebi samoj.¹⁴³ Slijedeći Pisma redom, iščitavajući odabrane tekstove koje ukazuju na Guadalupino nadnaravno gledanje svakodnevne uočiti ćemo da je poput Krista dijelila stanje svih ljudi - život bez prividne veličine podvrgnut Božjem Zakonu i život ručnog rada u poslušnosti svakodnevne skrovitoga života kojom je Krist započeo obnovu svega što je Adamov neuspjeh razorio.¹⁴⁴

3.1. S nogama na zemlji – svetost običnoga života

U ovome dijelu odabrali smo pisma naslovljena u Bilbao, Madridu, Meksiku i Camuñasu od 1945. do 1958. Svoje svakodnevne poteškoće Guadalupe nadilazi tako da ih stavlja u odnos s Bogom što nam je temeljna misao. U Bilbao živi pravu obiteljsku atmosferu zajedno s drugim ženama koje naziva sestre u Centru Opusa Dei. Susreće se s vlastitim neuspjesima te pišući dotiče se svojega odnosa sa sestrama pomoću kojih je Bog uči poslušnost i poniznosti u tome da zna prihvatiti pomoć te na taj način ispraviti sebe.¹⁴⁵ U padu i propustu je svjesna kako treba početi ispočetka jer Bog ne prezire srce skrušeno i ponizno.¹⁴⁶ „*Želim da Gospodin bude sretan i da ne mislim o ničemu drugome osim o njemu, ali tijekom dana duže vrijeme prođe da mu ništa ne govorim. Hoće li On uskoro doći živjeti s nama u svetohraništu? Neki dan nam je rečeno da hoće, a vi si ne možete ni zamisliti kako sam se ja osjećala - iako ne mogu u potpunosti to shvatiti - osjećala sam kao da ću poludjeti od sreće.*“¹⁴⁷ Isto iskustvo

¹⁴¹ Usp. Hrvatska biskupska konferencija, *Na svetost pozvani*, br. 8.

¹⁴² Usp. Dom Chautard, *Duša svakog apostolata*, Verbum, Split 2007., str. 7, 11.

¹⁴³ Usp. Maria Lodovica Zanet, Guadalupe Ortiz de Landazuri – Una donna guardata da Dio, *Vocazioni*, vol. 2, Marzo – Aprile 2021., str. 43.

¹⁴⁴ Usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, HBK-Glas Koncila, Zagreb, 2016., br. 531 – 532.

¹⁴⁵ Usp. Pisma, str. 15.

¹⁴⁶ Usp. Josemaría Escrivá, *Put*, str. 159.

¹⁴⁷ *Pisma*, str. 15.

doživjet će kasnije u Meksiku kada zaključi kako će dolaskom Krista u euharistijskom sakramentu sve biti bolje.¹⁴⁸ Apostolat urešen usponima i padovima nije ništa drugo nego konkretizacija ljubavi koja nam se daje u Presvetom Sakramentu. Dijeljenje životnih trenutaka u molitvi i intiman susret u svetoj pričesti čovjeku daje za pravo da bude po Bogu dionik njegove božanske naravi kako bi živjeli njegov život.¹⁴⁹ Koliko god živjela s nogama na zemlji svjesna je Božje prisutnosti: „zahvaljujući tim križevima (...) i svakim danom sve manje brinem o sebi. To mi daje puno radosti.“¹⁵⁰ Prisutnost Božja joj je bila pokazatelj da, uranjajući u Boga te zaboravljajući sebe, sve više biva bliska svojim sestrama¹⁵¹ s kojima je dijelila križeve. Sve probleme s kojima se Guadalupe susretala stavljala je u svoje srce, gledajući u Nebo kako bi jasnije razabrala realnost koja ju okružuje.¹⁵² „Stavljam se u prisutnost Gospodina baš onako kako ja vidim sebe i baš onako kako ja vidim da stvari idu i zamolila sam Ga za pomoć u pronalaženju grešaka.“¹⁵³ 1949. u jednom pismu Ocu želi metaforom izreći odnose kako prema bližnjima tako i prema Bogu: „Dragi oče, Pišem vam iz grada Florentine (u Toledu), gdje sam sa sestrom došla po ulje i brašno. Vidjet ćemo hoćemo li to uspjeti dobiti. To bi nam jako dobro došlo kako bi održali niski prosjek potrošnje hrane tijekom cijele godine¹⁵. Puno prikazujemo i ulažemo sva ljudska sredstva. U molitvi sam rekla Gospodinu da nam je potrebno više ulja i ljubavi među nama, i brašna i više ljubavi prema Bogu.“¹⁵⁴ Nebo je za Guadalupe bilo nadilaženje same sebe, neprestana borba koja se vodi svaki dan što brže, što temeljitije, u čemu jest nebeska slava.¹⁵⁵ Htjela je hodajući svakodnevicom hodati putevima neba: „Oče, samo me jedna stvar brine: može li ovaj način na koji živim zaista biti put do Neba? Nalazim ga previše ugodnim, jer gotovo da nikada nemam osobnih problema. Jedino zbog čega trpim je kada vidim nedostatak sebedarja kod nekih i slično, no, čak mi ni to ne oduzima mir.“¹⁵⁶ Dobar rad, shvaćen nadnaravno, jest preteča posvećenja. Jedino čudo koje Gospodin od nas očekuje jest ustrajnost u pozivu kroz posvećenje rada, a to je Guadalupe nedvojbeno htjela kada je nakon operacije srca¹⁵⁷, koja zasigurno smanji čovjeku sposobnosti, izrazila želju za rad. Željela je ukoliko to Gospodin od nje želi, raditi gdje god i kad god je potrebno ne opterećujući se vrstom posla.¹⁵⁸

¹⁴⁸ Usp. Pisma 18.–19.

¹⁴⁹ Usp. Dom Chautard, *Duša svakog apostolata*, str. 25–26.

¹⁵⁰ *Pisma*, str. 16.

¹⁵¹ Usp. Josemaría Escrivá, *Kovačnica*, str. 179.

¹⁵² Usp. Pisma str. 17.

¹⁵³ Usp. Isto, str. 19.

¹⁵⁴ *Isto*, str. 17.

¹⁵⁵ Usp. Josemaría Escrivá, *Susret s Kristom. Homilije*, br. 77.

¹⁵⁶ Usp. Pisma, str. 19

¹⁵⁷ Usp. Josemaría Escrivá, *Susret s Kristom. Homilije*, br. 50.

¹⁵⁸ Usp. Isto, str. 20.

3.2. Uvijek blizu – zaljubljena u Boga

U Guadalupinim pismima je svaka pogreška s kojom se susrela bila prilika za kušanje ljubavi Božje. U tom odnosu shvatila je da milosrđe čovjeka dovodi do zaljubljenosti u Boga. Odabrana pisma iz ovoga dijela govore nam kako je Guadalupe djelima ljubavi ostvarivala dijalog s Bogom. Tematika ljubavi između Stvoritelja i stvorenja odražavala se u pismima iz Bilbaa i Madrida, a potom iz Segovie i Meksika. Kušanje Božje ljubavi se može dogoditi kroz svaki aspekt ljudskoga života ukoliko nađe smisao u Gospodinu kao njezina bol angine: „*Pošto me gotovo nikad ništa ne boli, gotovo da zahvaljujem Gospodinu što sam mu mogla prikazati tu malu smetnju i mislila sam da će, bez da to itko primijeti, Gospodin to još više cijiniti...*“¹⁵⁹ Vidimo da je gotovo bila sigurna da će svijetom širiti miris svoje žrtve u tajnosti koja će joj dati identitet sijača radosti¹⁶⁰ koji donosi plod u svoje vrijeme Bogu (usp. Rim 7,5). Govoreći Ocu o tolikoj ljubavi kući u kojoj stanuje i prema sestrama s kojima živi zanemaruje svoje male brige. No kako u odnosu s drugim ljubav čovjekova prema drugom raste tako je i ona svoju ljubav prema Gospodinu, uz Njegovu pomoć, umnožila na način da je molitvu okarakterizirala kao „*...ništa drugo doli razmišljanje o malim dnevnim problemima, toliko neprekidno, da ponekad mislim da dosađujem Gospodinu, ali sam sigurna da On to razumije.*“¹⁶¹ Njezina molitva je bila samo zahvala i prošnja do te mjere da je znala zaboraviti na sebe. Molitva joj je bila naslon na Gospodina jer u tom iskustvu vidi što je zapravo volja Božja, što zapravo treba raditi.¹⁶² Čudo molitve se pokazuje na zdencu kada tražimo svoju vodu i kada čujemo kako Krist u susretu ište prvi vodu od nas. Molitva je u životu kršćanina susret Božje i naše žeđi. Molitva kao govor s Bogom jest savez Boga i čovjeka, savez djece Božje s Ocem, a autentična je onda kada tvori zajedništvo s Kristom šireći se u Crkvi imajući ljubav utemeljenu na povjerenju.¹⁶³ Preko odnosa s drugim Guadalupe je gradila svoj odnos s Bogom: „*Sada posebno želim naučiti kako držati red u kući i osigurati da to nauče i drugi. Kad vidim da druge nije briga za to, mislim kako je to zbog toga što im ne znam prenijeti ono što sam naučila i osjećam se odgovornom za sve. Svakim danom se osjećam sve sjedinjenja s Djelom i vama.*“¹⁶⁴ Božja prisutnost je za Guadalupe bio poticaj na djelovanje te joj je bila izvrsna pomoć u savladavanju sebe u lijenosti. Sva su pisma kao dio Guadalupinog srca bila napisana kao autogram, ali osobiti izričaj vjere zapisala je 1. veljače 1954.: „*Dragi oče, Htjela bih vam radije pisati o dobrim*

¹⁵⁹ *Pisma*, str. 21.

¹⁶⁰ Usp. Josemaría Escrivá, *Brazda*, Verbum, Split, 52017., str. 34., br. 59.

¹⁶¹ *Pisma*, str. 23.

¹⁶² Usp. *Pisma*, 24 – 26.

¹⁶³ Usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 2560 – 2565.

¹⁶⁴ *Pisma*, str. 27.

stvarima koje će vas obradovati, ali mogu vam samo reći istinu: uvijek i zauvijek želim biti vjerna, želim biti korisna i biti sveta. ¹⁶⁵ Sve je činila iz ljubavi prema Bogu bilo samu za sebe bilo za druge, ali jedna poteškoća je i dalje držala čvrsto na zemlji, a to je mišljenje da nema duboku ljubav prema Bogu koju je molila jer je bila uvjeren da će tada imati više ljubavi za druge.¹⁶⁶ Guadalupe je vjerovala u ljubav Božju kojom ljubimo Boga radi njega samoga, a bližnje iz ljubavi prema Bogu kao sebe same. Ljubavlju se oživljavala i vježbala u krepostima te ljubav kao takva osigurava i čisti našu ljudsku sposobnost ljubavi.¹⁶⁷ Možemo zaključiti kako je Guadalupe u svoj život utjelovila Pavlove riječi da je ništa pošto nema ljubavi. (usp. 1 Kor 13, 2)

3.3. Veliko srce – rad apostola

Velikodušnost koju je Guadalupe imala za druge se najbolje očitovala u njezinom prenošenju dobrog raspoloženja i radosti. U ovom dijelu izdvojiti Guadalupina pisma u kojima je s Ocem dijelila svoj osmijeh i radost osvajanja mnogih duša za Boga diljem Španjolske i Meksika od 1946. do 1973. Guadalupin je apostolat ponajviše utjecaja imao u radu s drugima, a u prilog tome možemo naglasiti kako Crkva uz ministerijalno svećenstvo paralelno ima i kraljevsko svećenstvo koje čine toliki muškarci i žene posvećeni u službi Gospodinu. Radi se o legijama laika koji svoje vrijeme i sposobnosti stavljaju u službu evangelizacije kako bi posvetile svoj apostolat potrebama vremena i onima kojima je pomoć u odnosu najpotrebnija.¹⁶⁸ Budući da nas suradnja s drugim posvećuje možemo istaknuti kako postoje mnoge zaboravljene žene koje su preobražavale svojim primjerom zajednicu jer za biti svet ne mora se biti biskup, svećenik ili redovnik. Svi su pozvani biti sveti živeći život u ljubavi i pružajući svjedočanstvo u svojoj svakodnevici.¹⁶⁹ „...*moji križevi su briga za druge...*“ ističe Guadalupe te nastavlja „...*kada vidim svoje sestre kako se bore, kada primijetim da djevojke ne reagiraju dobro, a ja ne mogu ništa u vezi toga učiniti. No, pokušavam ih sve primati s radošću i činiti ono što mogu, a ostalo predajem Gospodinu kako bi učinio sve ostalo.*“¹⁷⁰ Apostolat sam po sebi jest veliki čin ljubavi prema Bogu i bližnjemu, a Božji način djelovanja gledamo kao kriterij našeg nutarnjeg života koji se očituje na vani. Kontemplacija nije jedini čin naše svakodnevice, ali kao takva je važna jer aktivnost života, kojom se stavljamo na raspolaganje drugima, proizlazi

¹⁶⁵ *Pisma*, str. 32.

¹⁶⁶ Usp. *Pisma*, str. 33.

¹⁶⁷ Usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1822 – 1827.

¹⁶⁸ Usp. Dom Chautard, *Duša svakog apostolata*, str. 13–14.

¹⁶⁹ Usp. Papa Franjo, *Gaudete et exsultate*, br. 12, 14.

¹⁷⁰ *Pisma*, str. 39.

iz kontemplacije.¹⁷¹ Nisu svi kontemplativci goruće samostanske duše; mogu se naći posvuda - Župnik Arški usred mnoštva ljudi, Ana Marija Tagi, majka obitelji koja se brinula za cijelu Crkvu, Ignacije Lojolski, Franjo Asiški i mnogi drugi koji su se intimno sjedinili s Kristom radeći na širenju njegova kraljevstva.¹⁷² Toliko je imala ljubavi za sestre da se stalno preispitivala o svojoj zahtjevnosti koja ju je poticala na molitvu za veliko srce. Svoju radost Guadalupe nije propuštala dijeliti i u najsitnijim detaljima kao što je guljenje krumpira jer je to bilo sredstvo sa susret i suradnju utemeljenu na zajedništvu. Za svo služenje i pomoć koju je pružala osjetila je da mora biti prožeta po Božjoj volji molitvom i pokorom.¹⁷³ Posvetiti se apostolskom djelu jest poticaj ljubavi prema bližnjemu gdje se očituje Božja slava. Apostolat jest darivanje sebe i Boga te se na njega pristaje¹⁷⁴ Koliko je gorjela za da druge osvoji za Krista jest potpuno povjerenje koje je podijelila s Ocem u Madridu 25. rujna 1959.: „*Stavljajući sebe, kao što to stalno radim, u Božje ruke, u ruke oca i u ruke mojih sestara, jednostavno govoreći da želim služiti, u svemu što mi se kaže. [...] Svakog dana osjećam više entuzijazma za poslove koji mi se povjeravaju, koji god oni bili. Sada ću morati puno raditi za apostolat svetog Rafaela u Montelaru*107. *Molite za to; tamo dolazi puno djevojaka koje su sjajne i koje bi nas mogle u potpunosti razumjeti i uklopiti se u Djelo. [...] Oče, zahvaljujem Bogu što sam vrlo snažna, s mladim i zdravim srcem, koje svakim danom raste sve više – koliko stvari stane u njega i koliko mi u Djelu intenzivno ljubimo.*“ Unatoč bolestima koje je nosila znala je kroz humor izreći svoju želju za služenjem, svoju ljubav prema drugima i svoju ljubav za Boga. U Valenciji, 2. veljače 1973. zapisuje riječi koje na najbolji način ocrtavaju njezinu osobu u kontekstu velikodušnosti: „*Liječnici su me ponovno pregledali i čini se da mi “srce raste” (što je ozbiljna bolest). U svakom slučaju jedino što je važno je da cijelo pripada Bogu - bilo ono veliko ili malo.*“¹⁷⁵

3.4. Želja za služenjem – rad za Boga

Guadalupe je znala vidjeti Boga u kemijskim formulama, u upravljanju studentskim domom, u upravi Opusa Dei zahvaljujući svome zaljubljenom srcu. Ona nas uči kako svako plemenito zanimanje put sjedinjenja s Bogom tj. da svako djelo čak i ono nezapaženo jest put u Nebo. Svojim primjerom kroz dobro obavljeni posao kršćanima želi otkriti nešto božansko u svakom poslu.¹⁷⁶ Guadalupina želja za služenjem u ovome dijelu prikazana je u pismima od

¹⁷¹ Usp. Dom Chautard, *Duša svakog apostolata*, str. 47–53.

¹⁷² Usp. Isto, str. 67.

¹⁷³ Usp. Pisma, str. 40 – 43.

¹⁷⁴ Usp. Dom Chautard, *Duša svakog apostolata*, str. 54–64.

¹⁷⁵ *Pisma*, str. 47.

¹⁷⁶ Usp. Isto, str. 48.

1946. do 1969. Guadalupe od Boga traži sve tako i molitvu i Božju prisutnost koja se kao sredstva usredotočuju na služenje.¹⁷⁷ Unatoč svemu, Guadalupe je svjesna svoje ograničenosti, ali ona je ne obeshrabruje u radu za Boga: „*Sretna sam i molim Gospoda da me učini manje tupavu (malo sam spora). Zato se ponekad iako imam najbolju volju, ne pokoravam dobro [...] i ništa ne mogu u vezi toga učiniti! Zato, pošto želim biti što korisnija i bolje i brže misliti, molim za to. Ukoliko me Gospodin ne usliši, bit ću jednako sretna.*“¹⁷⁸ Jedno od temeljnih obilježja svetosti jest molitva koja je glavni pokazatelj zajedništva s Bogom. Puteve svetosti na koje nas Gospodin zove razaznajemo u tišini susreta, u molitvi s Bogom jer je za svakog učenika od velike važnosti provesti vrijeme s Učiteljem.¹⁷⁹ Plodovi molitve se na najautentičniji način pokazuju u odnosu s drugima osobito u suradnji: „*Dragi oče, (...) Ponekad, gledajući ih [sestre] kako su sve sretne i rade dobro, čini nam se da smo već postigli sve, a zaboravljamo da naš rad nije ništa manji od toga da ih naučimo da budu svete tako da mi budemo svete.*“¹⁸⁰ Guadalupe je imala jako veliki spektar rada jer je koristila svaki trenutak kako bi pokazala ljubav prema Bogu kroz rad i želju za služenjem: „*Dragi oče, Već imamo kuću malo organiziraniju. Ovih sam se dana brinula za administraciju (domaćinstvo). Počela sam kuhati i jako sam uživala, prošlo je toliko vremena od zadnji puta, u Bilbao. Oče, sad sam sigurna da se više uopće ne brinem oko toga da li upravljam ili služim i radim na bilo kojem poslu.*“¹⁸¹ Stvorivši čovjeka, Bog je htio prijatelja i suradnika kojemu bi Stvoritelj sam bio radost i slava. Istinski sveci su se bavili redovito zemaljskim stvarima kao i svi ljudi koji su s mukom tražili rješenja svakodnevnih problema u radosti. Najbolje očitovanje Božje volje i milosti koju treba otkriti jesu životne dužnosti svakodnevnog posla.¹⁸² Radost koju nam bog pruža ne može ugasiti ni sjena križa jer znamo da smo sinovi Oca koji nas beskrajno ljubi. U radosnom darivanju sebe kroz kategoriju zajedništva jest svetost,¹⁸³ a Guadalupe je živeći zajedništvo u molitvi i radu sa svojim sestrama to prepoznala te svojim primjerom poticala druge na svetost u sinovskoj radosti.

¹⁷⁷ Usp. Isto, str. 49.

¹⁷⁸ Isto, str. 49.

¹⁷⁹ Usp. Papa Franjo, *Gaudete et exsultate*, br. 147–148, 150.

¹⁸⁰ *Pisma*, str. 50.

¹⁸¹ Isto, str. 51.

¹⁸² Usp. Dom Chautard, *Duša svakog apostolata*, str. 31, 37, 39 .

¹⁸³ Usp. Papa Franjo, *Gaudete et exsultate*, br. 125.

3.5. Evo me ovdje – put i misija

U Bilbao 17. svibnja 1946. Guadalupe zapisuje: „*Dragi oče, Kakve li radosti da vam mogu reći “Evo me ovdje”, sada kad imam sve pod sobom i sutra na posljednjem položaju, uvijek sretna, jer služim Gospodinu. Svakog dana imam više povjerenja u Gospodinovu pomoć, a manje u svoje snage (...) Želim nositi teret naše kuće na svojim ramenima u svako doba i dovoditi svoje sestre bliže Gospodinu.*“¹⁸⁴ I konačno, ovaj dio posvećen je o Guadalupinom nasljedovanju Gospodina kroz poziv u Opusu Dei kojem Guadalupe duguje mir stavivši na raspolaganje sve što joj je Bog dao: „*Znam samo da gdje god želite da ja budem, voljna sam poslušati, misliti i raditi sve što znam i umijem.*“¹⁸⁵ . Gospodin nas poziva da se otisnemo na pučinu i bacimo mreže dublje u more (usp. Lk 5,4) te na taj način biti potpuno pouzdan u Boga u svojoj misiji i na svome putu.¹⁸⁶ Guadalupe je svoju ljubav prema Josemariji Escrivi i Opusu Dei pokazala na način da se nije ustručavala učiniti što je god bilo potrebno za Boga i čovjeka kako bi Opus Dei rastao. Guadalupe je svoju spremnost pokazala i u suradnju s marginaliziranim ljudima koji su bili na najnižem stupnju obrazovanja. Ona se nije plašila periferija jer je znala da je Krist tamo čeka. „*Sveci se ne boje periferija jer je Krist sam postao periferija.*“¹⁸⁷ Crkva je stvorena za ljude i sačinjena je od ljudi, mistično je tijelo Kristovo te je put i ovčinjak Dobroga Pastira. Crkva je jedna i u svome jedinstvu poziva sve bez obzira gdje se nalazili, Crkva je sveta jer je povezana s Bogom koji neprestano poziva na svetost, Crkva je katolička jer je namijenjena svima, i konačno Crkva je apostolska jer je utemeljena na slabosti i vjernosti apostola.¹⁸⁸ Crkva kao takva ima mnogo darova, ali je sabrana oko jednog Krista ljubeći jednog njegovog namjesnika na zemlji. Iskazujući ljubav prema Crkvi, prema Papi, prema Opusu Dei kroz služenje Bogu u Meksiku je 29. lipnja 1950. zapisala: „*Dragi oče, Toliko Mu želim služiti! - materijalno, radeći koliko god je moje tijelo sposobno [...]; i duhovno, dajući se potpuno i pomažući svojim sestrama i svim ljudima s kojima radim apostolat da daju sve od sebe! Oče, hvala vam na svemu. Danas, na blagdan svetog Petra, osjećam se tako sjedinjena s glavom, toliko predana Djelu, da vam moram tako reći (...) Vaša kći, koja vam nikada neće moći dočarati koliko Djelo i vi za nju značite osim tako da vam se potpuno preda i zatraži da ju blagoslovite. Oče, evo me ovdje (...) Oče, već godinama sam na čelu, zar ne bi sada za promjenu za mene bilo dobro da budem zadnja? No, znajte da ću ovdje, ili gdje god me*

¹⁸⁴ *Pisma*, str. 60.

¹⁸⁵ Isto, str. 61.

¹⁸⁶ Usp. Papa Franjo, *Gaudete et exultate*, br. 130.

¹⁸⁷ Isto, br. 135.

¹⁸⁸ Usp. Josemaría Escrivá, *Ljubiti Crkvu*, Teovizija, Zagreb, 2006., str. 18–36.

smjestite, biti radosna da služim Bogu u Djelu.“¹⁸⁹ Guadalupe ostavlja neizbrisiv trag, trag odnosa. Razumjela je, mada u mnogim stvarima jako nespretna, da mora biti vrhunska u Božjim očima. Velikodušno je bila spremna na popravak s jedinstvenom bujnošću srca i života radeći u teškim okolnostima. Guadalupe, hrabra po prirodi, bila je uvijek jaka jer je od Boga gledana. Ogrlicu njezine osobnosti ocrtao je ljepota, snaga i osobito ljepota zbog koje se stvaralo lijepo ozračje.¹⁹⁰ Posvećujući sebe u Opusu Dei Guadalupe je sigurno pridonijela svetosti Crkve živeći celibat nepodijeljena srca, živeći poslušnost po pozivu Crkve jer su svi vjernici pozvani koračati putem savršenstva vlastitog staleža.¹⁹¹

¹⁸⁹ *Pisma*, str. 64.

¹⁹⁰ Usp. Maria Lodovica Zanet, Guadalupe Ortiz de Landazuri – Una donna guardata da Dio, str. 44.

¹⁹¹ Usp. *Lumen Gentium*, br. 42.

ZAKLJUČAK

Užurbana i bučna svakodnevica, svojstvena svakom čovjeku, kao takva nije često predmet razmišljanja. Ponekad mislimo kako se Bog objavljuje na neki izvanredan način koji će doživjeti netko drugi, a ne ja. Međutim, zašto biti još ovisan o snovima? U hodnicima svoje kuće naivno idemo u lov na lavove, a u najbolju ruku možemo uhvatiti miša. Bog nam želi divan put, želi da izvršavamo obične dnevne dužnosti koje nam obećavaju borbu, ali se kao takve Bogu dopadaju.¹⁹² Možemo zaključiti kako je Guadalupe, po Božjoj želji, išla cijelim životom upravo tim divnim putem. Osobni odnos s Bogom kroz molitvu i sakramente i odnos s drugima u kojima je nedvojbeno častila Krista bili su dva najveća dragulja na ogrlici njezinog svakodnevnog života. Osluškujući Božju Riječ da sve narode učini Njegovim učenicima (usp. Mt 28,19) te shvaćajući je doslovno nije se ustručavala pomoću malih čina ljubavi sprovesti evanđelje u djelo te na taj način primiti u baštinu Kraljevstvo pripravljeno od postanka svijeta (usp. Mt 25,34). Svojim životom, djelima i riječima kojega je svakodnevno krasio zarazni smijeh, unatoč brojnim poteškoćama, je poticala druge na susret s Kristom. Također, i u trenucima boli i skore smrti svjedoči Božju ljubav i radosno prihvaćanje Njegove volje što je odraz i odlika svetačkog života. Njezinu poruku, poruku Opusa Dei, staru koliko i evanđelje, prepoznali su mnogi u svijetu kao pomoć i put u duhovnom životu. Njezino čašćenje prošireno na svim kontinentima samo je pokazatelj kako je Bog doista čudesan u svetima svojim. Guadalupe je u svom laboratoriju, na katedri fakulteta, u kućanstvu, na nepreglednom polju ljudskog rada gdje ju je Bog čekao prepoznala u svakoj uobičajenoj situaciji nešto božansko¹⁹³ te sa sigurnošću možemo zaključiti kako su njezina nutrina, njezino čitavo biće kao i tolike duše kroz povijest shvatili da „...*ili jeli, ili pili, ili drugo što činili, sve na slavu Božju činite*“ (1 Kor 10,31)

¹⁹² Usp. Josemaría Escrivá, *Prijatelji Božji. Homilije*, br. 8.

¹⁹³ Usp. Jorge Ramos (ur.), *Razgovori s Josemariom Escrivom*, br. 114

BIBLIOGRAFIJA

1. Izvori

- Drugi Vatikanski Koncil, *Dokumenti*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2008.
- Hrvatska biskupska konferencija, *Na svetost pozvani*, Glas Koncila, Zagreb, 2002.
- Ivan Pavao II., *Novo millenio ineunte. Ulaskom u novo tisućljeće*, Kršćanska Sadašnjost, Zagreb, 2001.
- Jeruzalemska Biblija, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2018.
- Katekizam Katoličke Crkve*, Zagreb, Glas Koncila, 2016.
- María Del Rincón, María Teresa Escobar, *Pisma svecu. Pisma blažene Guadalupe Ortiz Svetomu Josemariji Escrivi*, Ured za priopćavanje Opusa Dei, 2018.
Pisma se u digitalnom izdanju (PDF-u) nalaze na: www.opusdei.org.
- Papa Franjo, *Gaudete et exultate. Apostolska pobudnica o pozivu na svetost u suvremenom svijetu*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, ²2018.
- Zakonik kanonskog prava*, Glas koncila, Zagreb, 1996.

2. Literatura

- Bernal, Salvador, *Sveti Josemaría Escrivá de Balaguer*, naklada sv. Antuna, Zagreb, 2005.
- Cadenas, Cristina Abad, *La libertà di amare Guadalupe Ortiz de Landazuri*, Edizioni Ares, Milano, 2019.
- Casciaro, Pedro, *Sanjajte i stvarnost će nadići snove*, Stella Maris, Zagreb, 2018.
- Chautard, Dom, *Duša svakog apostolata*, Verbum, Split 2007.
- Dolz, Miguel, *Sveti Josemaría Escrivá*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2005.
- Escrivá, Josemaría, *Brazda*, Verbum, Split, ⁵2017.
- Escrivá, Josemaría. *Kovačnica*, Verbum, Split, ⁴2017.
- Escrivá, Josemaría, *Ljubiti Crkvu*, Teovizija, Zagreb, 2006.
- Escrivá, Josemaría, *Prijatelji Božji. Homilije*, UPT, Đakovo, 2007.
- Escrivá, Josemaría, *Prijatelji Božji. Homilije*, UPT, Đakovo, 2007.
- Escrivá, Josemaría, *Put*, Verbum, Split, ⁵2017.
- Escrivá, Josemaría, *Susret s Kristom. Homilije*, UPT, Đakovo, ³2009.

Galarza, Mercedes Eguíbar, *Guadalupe Ortiz de Landázuri. Trabajo, amistad y buen humor*, Palabra, Madrid, 42002.

Ramos, Jorge (ur.), *Razgovori s Josemarijom Escrivom*, naklada sv. Antuna, Zagreb, 2015.

Tourneau, Dominique le, *Opus Dei*, Sion, Zagreb, 2007.

4. Članci

Martín de la Hoz, José Carlos, Información sobre las causas de canonización de algunos fieles del Opus Dei, u: *Studia et Documenta: Rivista dell'Istituto Storico san Josemaría Escrivá*, número 7, Roma, 2013.

Parlov, Mladen, Poziv na svetost, u: *Crkva u svijetu*, 53 (2018.) 2, str. 163-168.

Zanet, Maria Lodovica, Guadalupe Ortiz de Landazuri – Una donna guardata da Dio, *Vocazioni*, vol. 2, Marzo – Aprile 2021., 42. – 43.

5. Članci s interneta

„Pisma svecu“: knjiga s pismima Guadalupe Ortiz, <https://opusdei.org/hr-hr/article/pisma-svecu-knjiga-s-pismima-guadalupe-ortiz/> (7. lipnja 2021.)

1.000 Božićnih košara za siromašne, <https://opusdei.org/hr-hr/article/1-000-bozicnih-kosara-za-siromasne/> (12. lipnja 2021.)

Angelo Becciu, Homilija kardinala Becciu na misi beatifikacije Guadalupe Ortiz de Landázuri, <https://opusdei.org/hr-hr/article/homilija-kardinala-becciu-na-misi-beatifikacije-guadalupe-ortiz-de-landazuri/> (12. lipnja 2021.)

Benedikt XVI., Kateheza na općoj audijenciji, 13. travnja 2011., dostupno na: https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/hr/audiences/2011/documents/hf_ben-xvi_aud_20110413.html (6. rujna 2021.)

Blaženi Álvaro del Portillo, <https://opusdei.org/hr-hr/section/biskup-alvaro-del-portillo/> (11. lipnja 2021.)

Čudesno ozdravljenje Antonija Jesusa Sedana pripisano Guadalupinom zagovoru, <https://opusdei.org/hr-hr/article/cudesno-ozdravljenje-antonija-jesusa-sedana-madrída-pripisano-gadalupinom-zagovoru/> (12. lipnja 2021.)

Fernando Ocariz, Dekret o čudu po zagovoru Guadalupe Ortiz de Landázuri, <https://opusdei.org/hr-hr/article/dekret-o-cudu-po-zagovoru-guadalupe-ortiz-de-landazuri/> (12. lipnja 2021.)

Guadalupe u Meksiku: Pružanje formacije svima, <https://opusdei.org/hr-hr/article/guadalupe-u-meksiku-pruzanje-formacije-svima/> (12. lipnja 2021.)

Guadalupina snaga duše: Eduardova sjećanja, <https://opusdei.org/hr-hr/article/guadalupina-snaga-duse-eduardova-sjecanja/> (12. lipnja 2021.)

Intervju s postulatorom kauze Guadalupe Ortiz de Landázuri, <https://opusdei.org/hr-hr/article/intervju-s-postulatorom-kauze-za-guadalupe-ortiz-de-landazuri/> (12. lipnja 2021.)

Ivan Pavao II., Costituzione Apostolica „*Ut Sit*“, <https://opusdei.org/it/article/costituzione-apostolica-ut-sit/> (11. lipnja 2021.)

Kakva je bila Guadalupe?, <https://opusdei.org/hr-hr/article/kakva-je-bila-guadalupe/> (12. lipnja 2021.)

Na iznenađenje doktora, <https://opusdei.org/hr-hr/article/na-iznenadenje-doktora/> (12. lipnja 2021.)

Pisma Guadalupe svetom Josemariji, <https://opusdei.org/hr-hr/article/pisma-guadalupe-svetom-josemariji/> (7. lipnja 2021.)

Povijest svećeničkog društva Svetog Križa, <https://opusdei.org/hr-hr/article/povijest-svecenickog-drustva-svetog-kriza/> (10. lipnja 2021.)

Prva tri svećenika Opusa Dei, <https://opusdei.org/hr-hr/article/prva-tri-svecenika-opusa-dei/> (11. lipnja 2021.)

SVEUČILIŠTE U SPLITU

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

kojom ja Šime Pleadin, kao pristupnik za stjecanje zvanja magistra teologije, izjavljujem da je ovaj diplomski rad rezultat isključivo mog vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima i oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio diplomskoga rada nije napisan na nedopušten način, odnosno da nije prepisan iz necitiranoga rada, pa tako ne krši ničija autorska prava. Također izjavljujem da nijedan dio ovoga diplomskog rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Split, 7. rujna 2021.

EVERYDAY LIFE AS A PATH TO HOLINESS IN THE LETTERS OF BLESSED GUADALUPE ORTIZ DE LANDÁZURI

Summary

From the very beginning the life of Blessed Guadalupe Ortiz de Landázuri was filled with God's gift of faith. The death of her father, the feeling of God's presence that led her to do God's will in Opus Dei with the help of St. Josemaría Escrivá, the apostolate with the citizens of Spain and Mexico to whom she brought the message of Opus Dei – the love for God in everyday life as a way of human fulfilment – it has all made her life a role model for many Christians in seeking God. The fact that she was open to the will of God can be seen in the joy she felt when facing every new challenge, such as going from Mexico to Rome to work at the headquarters of Opus Dei. Heart disease, her faithful companion throughout her whole life, was not only an obstacle in encouraging others to follow Jesus Christ, but also an excellent opportunity to pray, especially for the gifts of faith, hope and love. Since joining Opus Dei, she started regularly writing letters addressed to Saint Josemaría Escrivá, known today as *Letters to a Saint*. From her first to last steps on this earth she did not give up expressing her soul, as a daughter to a father, through the contents of the letters. These letters, translated into many languages, still encourage people to live a filial relationship with God. In her letters, through various stages and challenges of her life, we can read some spiritual elements such as God's presence, consciousness of being children of God, love of neighbour, love of the Eucharist, supernatural view of difficulties and many other elements important for following Christ in order to be authentic witnesses of Love.

Key words: Guadalupe Ortiz de Landázuri, everyday life, Opus Dei, sanctity, sanctification of work, *Letters to a Saint*, Josemaría Escrivá